

**DEFINICIJE ZARAZNIH BOLESTI
KOJE SE OBVEZNO PRIJAVLJUJU**

**HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

Sadržaj

I.	POPIS ZARAZNIH BOLESTI KOJE SE OBVEZNO PRIJAVLJUJU U EUROPSKOJ UNIJI	5
II.	POPIS ZARAZNIH BOLESTI KOJE SE OBVEZNO PRIJAVLJUJU PREMA ZAKONU O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI, A NISU MEĐU BOLESTIMA KOJE JE ODREDILA EUROPSKA UNIJA	7
III.	OBJAŠNJENJE ODJELJAKA KORIŠTENIH U DEFINICIJAMA I RAZVRSTAVANJU SLUČAJEVA	9
IV.	DEFINICIJE SLUČAJEVA ZARAZNIH BOLESTI	11
1.	AKTIVNA TUBERKULOZA (TUBERCULOSIS ACTIVA)	11
2.	AKUTNA MLOHAVA PARALIZA (PARALYSIS ACUTA FLACCIDA)	11
3.	AMEBIJAZA (AMOEBIASIS)	12
4.	BAKTERIJSKA SEPSA (SEPSIS PURULENTA)	12
5.	BAKTERIJSKI MENINGITIS (MENINGITIS PURULENTA)	12
6.	BJESNOĆA (RABIES, LYSSA)	13
7.	BOLEST COVID-19 UZROKOVANA VIRUSOM SARS-CoV-2	13
8.	BOLEST MAJMUNSKJE BOGINJE UZROKOVANA VIRUSOM MAJMUNSKIH BOGINJA	14
9.	BOTULIZAM (BOTULISMUS)	15
10.	BRILL – ZINSSEROVA BOLEST (MORBUS BRILL-ZINSSER)	15
11.	BRUCELOZA (BRUCELLOSIS)	16
12.	CREUTZFELDT-JAKOBOVA BOLEST (MORBUS CREUTZFELDT-JAKOB, CJ, vCJ)	17
12.1.	VARIJANTA CREUTZFELDT-JAKOBOVE BOLESTI	17
12.2.	KLASIČNA CREUTZFELDT-JAKOBOVA BOLEST (SPORADIČNA, FAMILIJARNA, JATROGENA)	18
13.	CRNI PRIŠT (ANTHRAX)	18
14.	CRVENKA/KONGENITALNA RUBEOLARNA EMBRIOPATIJA (RUBEOLA/EMBRIOPATHIA RUBEOLARIS CONGENITALIS)	19
14.1.	CRVENKA (RUBEOLA)	19
14.2.	KONGENITALNA RUBEOLARNA EMBRIOPATIJA	20
15.	DENGA GROZNICA (DENGUE)	21
16.	DIFTERIJA (DIPHTHERIA)	22
17.	DIZENTERIJA (DYSENTERIA BACILLARIS)	22
18.	DJEČJA PARALIZA (POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA)	23
19.	EHEC - BOLEST UZROKOVANA ENTEROHEMORAGIČNOM E.COLI, INFEKCIJA S E.COLI KOJA PRODUCIRA SHIGA/VERO TOKSIN ...	24
20.	EHINOKOKOZA (ECHINOCOCCOSIS)	25
21.	ENTEROKOLITIS (ENTEROCOLITIS)	25
22.	ENTEROVIROZA (ENTEROVIROSIS)	25
23.	ERIZIPEL, CRVENI VJETAR (ERYSIPELAS)	26
24.	ERLIHIJOZA (ERLICHIOSIS)	26
25.	FASCIOLIJAZA (FASCIOLIASIS)	26
26.	GRIPA (INFLUENZA)	27
27.	GRIPA PTIČJA- AVIARNA INFLUENZA U LJUDI (A/H5 ILI A/H5N1)	28
28.	GRIPA UZROKOVANA NOVIM INFLUENZA VIRUSOM	29
29.	GUBA (LEPRA)	29
30.	HELMINTOZA, HELMINTIJAZA (HELMINTHOSIS, HELMINTHIASIS)	29
31.	HEMORAGIJSKA GROZNICA S BUBREŽNIM SINDROMOM (HGBS) (FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALE)	29
32.	HERPES ZOSTER	30
33.	HRIPAVAC (PERTUSSIS)	30

34.	INFEKCIJSKA MONONUKLEOZA (MONONUCLEOSIS INFECTIOSA)	31
35.	INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA HAEMOPHILUSOM INFLUENZAE TIP B (SEPSIS, MENINGITIS, ARTHRITIS, OSTEOMYELITIS) ...	31
36.	INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA STREPTOKOKOM PNEUMONIAE (SEPSIS, MENINGITIS)	32
37.	JERSINIOZA (YERSINIOSIS)	32
38.	KALA AZAR, VISCERALNA LIŠMANIJAZA (LEISHMANIASIS VISCERALIS)	33
39.	KAMPILOBAKTERIOZA (CAMPYLOBACTERIOSIS)	33
40.	KAPAVAC (GONORRHOEA)	34
41.	KLAMIDIJAZA (CHLAMYDIASIS)	35
42.	KLICONOŠTVO SALMONELLA	35
43.	KLICONOŠTVO SALMONELLA TYPHI	36
44.	KOLERA (CHOLERA)	36
45.	KONGENITALNA TOKSOPLAZMOZA	37
46.	KONGENITALNI I NEONATALNI SIFILIS	37
47.	KRIPTOSPORIDIOZA (CRYPTOSPORIDIOSIS)	38
48.	KRPELJNI MENINGOENCEFALITIS (MENINGOENCEPHALITIS IXODIDEA)	39
49.	KUGA (PESTIS)	39
50.	LAMBLIJAZA (GIARDIASIS)	40
51.	LEGIONARSKA BOLEST I LEGIONELOZE (LEGIONELLOSIS)	41
52.	LEPTOSPIROZA (LEPTOSPIROSIS)	41
53.	LISTERIOZA (LISTERIOSIS)	42
54.	LIŠMANIJAZA KOŽNA (LEISHMANIASIS CUTANEA)	43
55.	LYME BORELIOZA (LYME BORRELIOSIS)	44
56.	LYMPHOGRANULOMA VENERUM	44
57.	MALARIJA (MALARIA)	45
58.	MEDITERANSKA PJEGAVA GROZNICA (FEBRIS MEDITERRANEA EXANTHEMATICA)	45
59.	MENINGOKOKNI MENINGITIS/SEPSA (MENINGITIS EPIDEMICA/SEPSIS)	45
60.	MURINI TIFUS, MURINI PJEGAVAC (TYPHUS MURINUS)	46
61.	NOSILAC HBsAg	46
62.	NOSILAC HCV PROTUTIJELA	47
63.	NOSILAC HIV PROTUTIJELA (HIV INFEKCIJA)	47
64.	ORNITOZA, PSITAKOZA (ORNITHOSIS, PSITTACOSIS)	48
65.	OSPICE (MORBILLI)	48
66.	PAPATAČI GROZNICA (FEBRIS PAPPATACI)	48
67.	PJEGAVAC (TYPHUS EXANTHEMATICUS)	49
68.	POVRATNA GROZNICA (FEBRIS RECURRENS)	49
69.	Q GROZNICA (FEBRIS Q)	49
70.	RICKETIOSIS – OSTALE	50
71.	SALMONELOZA (SALMONELLOSIS)	50
72.	SARS (TEŠKI AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM)	51
73.	SIFILIS (SYPHILIS)	53
74.	SINDROM STEČENOG NEDOSTATKA IMUNITETA (AIDS)	54
75.	STREPTOKOKNA UPALA GRLA (ANGINA STREPTOCOCCICA)	54

76.	SVRAB (SCABIES).....	55
77.	ŠARLAH, ŠKRLET (SCARLATINA).....	55
78.	TETANUS	55
79.	TOKSOPLAZMOZA (TOXOPLASMOSIS).....	56
80.	TRBUŠNI TIFUS (TYPHUS ABDOMINALIS)	56
81.	TRIHINELOZA (TRICHINELLOSIS)	57
82.	TROVANJE HRANOM (OSIM SALMONELA) (TOXIINFECTIO ALIMENTARIS)	57
83.	TULAREMIJA (TULAREMIA)	58
84.	UPALA PLUĆA (PNEUMONIA, BRONCHOPNEUMONIA)	59
85.	UŠLJIVOST GLAVE/TIJELA (PEDICULOSIS CAPITIS/CORPORIS)	59
86.	VELIKE BOGINJE (VARIOLA MAIOR)	60
87.	VIRUSNE HEMORAGIJSKE GROZNICE (FEBRIS HAEMORRHAGICAE VIROSE) - OSTALE	60
88.	VIRUSNI GASTROENTEROKOLITIS	61
89.	VIRUSNI HEPATITIS A (HEPATITIS VIROSA A).....	61
90.	VIRUSNI HEPATITIS B (HEPATITIS VIROSA B)	62
91.	VIRUSNI HEPATITIS C (HEPATITIS VIROSA C)	62
92.	VIRUSNI HEPATITIS D (HEPATITIS VIROSA D)	63
93.	VIRUSNI HEPATITIS E (HEPATITIS VIROSA E).....	63
94.	VIRUSNI HEPATITIS G (HEPATITIS VIROSA G)	63
95.	VIRUSNI HEPATITIS NEOZNAČENI (HEPATITIS VIROSA NONSPECIFICATA)	64
96.	VIRUSNI MENINGITIS (MENINGITIS VIROSA).....	64
97.	VODENE KOZICE (VARICELLA).....	64
98.	WEST NILE GROZNICA.....	65
99.	ZARAZNA UPALA MOZGA (ENCEPHALITIS)	66
100.	ZAUŠNJACI (MUMPS, PAROTITIS EPIDEMICA).....	66
101.	ŽUTA GROZNICA (FEBRIS FLAVA)	67

I. POPIS ZARAZNIH BOLESTI KOJE SE OBVEZNO PRIJAVLJUJU U EUROPSKOJ UNIJI

Europska Komisija je 8. kolovoza 2012. objavila revidirane definicije zaraznih bolesti koje se prijavljuju u Europskoj Uniji (provedbena odluka Komisije (EU) 2012/506/EU o izmjeni Odluke 2002/253/EZ o utvrđivanju definicija slučajeva zaraznih bolesti koje se prijavljuju u mrežu Zajednice na temelju Odluke br. 2119/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća).

Godine 2018. na popis zaraznih bolesti koje se prijavljuju dodana je Denga groznica, 2020. dodana je bolest COVID-19 uzrokovana virusom SARS-CoV-2, a 2022. godine bolest Majmunske boginje uzrokovana virusom majmunskih boginja.

Popis zaraznih bolesti čije je prijavljivanje obvezno prema Odluci Europske Komisije

Aktivna tuberkuloza (Tuberculosis activa)

Bjesnoća (Rabies, Lyssa)

Bolest COVID-19 uzrokovana virusom SARS-CoV-2 (COVID-19)

Bolest Majmunske boginje uzrokovana virusom majmunskih boginja

Botulizam (Botulismus)

Bruceloza (Brucellosis)

Creutzfeldt-Jakobova bolest (Varijanta Creutzfeldt-Jacobove bolesti)

Crni prišt (Anthrax)

Crvenka/Kongenitalna rubeolarna embriopatija (Rubeola/Embriopathia rubeolaris congenitalis)

Denga groznica

Difterija (Diphtheria)

Dizenterija (Dysentaria bacillaris)

Dječja paraliza (Poliomyelitis anterior acuta)

EHEC – bolest uzrokovana enterohemoragičnom E. coli, infekcija s E. coli koja producira SHIGA/VERO toksin

Ehinokokoza (Echinococcosis)

Gripa (Influenza)

Gripa ptičja – aviarna gripa u ljudi (A/H5 ili A/H5N1)

Hripavac (Pertussis)

Invazivna bolest uzrokovana Haemophilusom influenzae tip B (sepsis, meningitis, arthritis, osteomyelitis)

Invazivna bolest uzrokovana sa Streptokokom pneumoniae (sepsis, meningitis)

Jersinioza (Yersiniosis)

Kampilobakterioza (Campylobacteriosis)

Kapavac (Gonorrhoea)

Klamidijaza (Chlamydiasis)

Kolera (Cholera)

Kongenitalna toksoplazmoza

Kongenitalni i neonatalni sifilis

Kriptosporidioza (Cryptosporidiosis)

Krpeljni meningoencefalitis (Meningoencephalitis ixodidea)

Kuga (Pestis)

Lamblijaza (Giardiasis)

Legionarska bolest i legioneloze (Legionellosis)

Leptospiroza (Leptospirosis)

Listerioza (Listeriosis)

Lymphogranuloma venerum

Malarija (Malaria)

Meningokokni meningitis/sepsa (Meningitis epidemica/sepsis)

Nosilac HIV protutijela (HIV infekcija)

Ospice (Morbilli)

Q groznica (Febris Q)

Salmoneloza (Salmonellosis)

SARS (Teški akutni respiratorni sindrom)

Sifilis (Syphilis)

Sindrom stečenog nedostatka imuniteta (AIDS)

Tetanus (Tetanus)

Trbušni tifus (Typhus abdominalis)

Trihineloza (Trichinellosis)

Tularemija (Tularemia)

Velike boginje (Variola maior)

Virusne hemoragijske groznice (Febris haemorrhagicae virose) - ostale

Virusni hepatitis A (Hepatitis virosa A)

Virusni hepatitis B (Hepatitis virosa B)

Virusni hepatitis C (Hepatitis virosa C)

West Nile groznica

Zaušnjaci (Parotitis epidemica, mumps)

Žuta groznica (Febris flava)

II. POPIS ZARAZNIH BOLESTI KOJE SE OBVEZNO PRIJAVLJUJU PREMA ZAKONU O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI, A NISU MEĐU BOLESTIMA KOJE JE ODREDILA EUROPSKA UNIJA

Akutna mlohava paraliza (Paralysis accuta flaccida)

Amebijaza (Amoebiasis)

Bakterijska sepsa (Sepsis purulenta)

Bakterijski meningitis (Meningitis purulenta)

Brill-Zinsserova bolest (Morbus Brill-Zinsser)

Creutzfeld-Jacobova bolest (Klasična Creutzfeldt-Jacobova bolest (sporadična, familijarna, jatrogena))

Enterokolitis (Enterocolitis)

Enteroviroza (Enterovirosis)

Erizipel (Erysipelas)

Erlihioza (Erlhiosis)

Fasciolijaza (Fascioliasis)

Gripa uzrokovana novim influenza virusom

Guba (Lepra)

Helminthoza, helmintijaza (Helminthosis, Helminthiasis)

Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom (HGBS) (Febris haemorrhagica cum syndroma renale)

Herpes zoster (Herpes zoster)

Infekcijska mononukleoza (Mononucleosis infectiosa)

Kala-azar, visceralna lišmanijaza (Leishmaniasis visceralis)

Kliconoštvo Salmonellae

Kliconoštvo Salmonellae Typhi

Lišmanijaza kožna (Leishmaniasis cutanea)

Lyme borelijoza (Lyme borreliosis)

Mediteranska pjegava groznica (Febris mediterranea exanthematica)

Murini tifus, murini pjegavac (Typhus murinus)

Nosilac HBs Ag

Nosilac HCV protutijela

Ornitoza, psitakoza (Ornithosis, Psittacosis)

Papatači groznica (Febris pappataci)

Pjegavac (Typhus exantematicus)

Povratna groznica (Febris recurrens)

Rickettiosis – ostale

Streptokokna upala grla (Angina streptococcica)

Svrab (Scabies)

Šarlah, škrljet (Scarlatina)

Toksoplazmoza (Toxoplasmosis)

Trovanje hranom (osim salmonela) (Toxiinfectio alimentaris)

Upala pluća (Pneumonia, bronchopneumonia)

Ušljivost glave/tijela (Pediculosis capitis, corporis, pubis)

Virusni gastroenterokolitis (Gastroenterocolitis virosa)

Virusni hepatitis D (Hepatitis virosa D)

Virusni hepatitis E (Hepatitis virosa E)

Virusni hepatitis neoznačeni (Hepatitis virosa nonspecificata)

Virusni meningitis (Meningitis virosa)

Vodene kozice (Varicella)

Zarazna upala mozga (Encephalitis/Meningoencephalitis)

III. OBJAŠNENJE ODJELJAKA KORIŠTENIH U DEFINICIJAMA I RAZVRSTAVANJU SLUČAJEVA

KLINIČKI KRITERIJI

Klinički kriteriji obuhvaćaju uobičajene i relevantne znakove i simptome bolesti koji individualno ili u kombinaciji upućuju na jasnu ili indikativnu kliničku sliku bolesti. Oni služe kao općenit koncept bolesti i ne moraju obuhvaćati sva obilježja potrebna za individualne kliničke dijagnoze.

LABORATORIJSKI KRITERIJI

Laboratorijske kriterije čini popis laboratorijskih metoda koje se upotrebljavaju za potvrdu određene bolesti. Za potvrdu je obično dovoljan samo jedan od navedenih testova. Ako je za laboratorijsku potvrdu potrebna kombinacija metoda, to je posebno navedeno. Tip uzoraka koje treba prikupiti za laboratorijske testove navodi se samo ako se određeni uzorci smatraju relevantnima za potvrdu dijagnoze. Za neke dogovorene iznimne slučajeve uključeni su laboratorijski kriteriji za vjerojatne slučajeve. Ti se laboratorijski kriteriji sastoje od popisa laboratorijskih metoda koje se mogu upotrijebiti kao pomoć kod dijagnosticiranja slučaja, ali nisu potvrdne.

EPIDEMIOLOŠKI KRITERIJI I EPIDEMIOLOŠKA VEZA

Smatra se da su epidemiološki kriteriji zadovoljeni kada se može uspostaviti epidemiološka veza.

Epidemiološka veza tijekom razdoblja inkubacije definirana je kao jedna od sljedećih šest situacija:

- prijenos s čovjeka na čovjeka: činjenica da je jedna osoba bila u kontaktu s drugom osobom kod koje je bolest laboratorijski potvrđena, i to na način koji omogućuje prijenos infekcije;
- prijenos sa životinje na čovjeka: činjenica da je osoba bila u kontaktu sa životinjom kod koje je infekcija/kolonizacija laboratorijski potvrđena, i to na način koji omogućuje prijenos infekcije;
- izloženost zajedničkom izvoru: činjenica da je jedna osoba bila izložena istom zajedničkom izvoru ili sredstvu prijenosa infekcije kao i druga osoba, kod koje je bolest potvrđena;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće: činjenica da je osoba konzumirala hranu ili vodu za piće za koje je laboratorijski potvrđeno da su kontaminirane ili da je konzumirala potencijalno kontaminirane proizvode dobivene od životinje kod koje je laboratorijski potvrđena infekcija/kolonizacija;
- izloženost u okolišu: činjenica da se osoba kupala u kontaminiranoj vodi ili da je bila u kontaktu s nekim izvorom u okolišu za koje je laboratorijski potvrđeno da su kontaminirani;
- izloženost u laboratoriju: činjenica da je osoba radila u laboratoriju u kojem postoji mogućnost izloženosti.

Osoba se može smatrati epidemiološki povezanom s potvrđenim slučajem ako je najmanje jedan slučaj u lancu prijenosa laboratorijski potvrđen. U slučaju epidemije fekooralnih infekcija ili infekcija koje se prenose zrakom, ne mora se nužno utvrditi lanac prijenosa da bi se smatralo da je slučaj epidemiološki povezan.

Prijenos se može dogoditi na jedan ili više sljedećih načina:

- zrakom: prijenosom aerosola sa zaražene osobe na mukozne membrane tijekom kašljanja, pljuvanja, pjevanja ili govora, ili kada druge osobe udišu mikrobne aerosole raspršene u zraku;
- kontakt: izravan kontakt sa zaraženom osobom (fekooralno, kapljično, preko kože ili spolnim kontaktom) ili sa zaraženom životinjom (npr. ugriz, dodir) odnosno neizravan kontakt preko zaraženih materijala ili predmeta (zaraženi predmeti, tjelesne tekućine, krv);
- vertikalno: s majke na dijete, često intrauterino ili kao rezultat slučajne razmjene tjelesnih tekućina tijekom perinatalnog razdoblja
- vektorski prijenos: neizravan prijenos preko zaraženih komaraca, krpelja, grinja, muha i drugih insekata koji ugrizom prenose bolesti na ljude;
- preko hrane ili vode; konzumacija potencijalno kontaminirane hrane ili vode za piće.

KLASIFIKACIJA SLUČAJEVA

Slučajevi se klasificiraju kao „mogući“, „vjerojatni“ i „potvrđeni“. Razdoblja inkubacije bolesti navode se u dodatnim informacijama radi lakše procjene epidemiološke veze.

MOGUĆ SLUČAJ

Moguć slučaj znači slučaj klasificiran kao moguć za potrebe prijavljivanja. Najčešće je to slučaj koji zadovoljava kliničke kriterije kako su opisani u definiciji slučaja, bez epidemioloških ili laboratorijskih dokaza o predmetnoj bolesti. Moguć slučaj po definiciji ima visoku osjetljivost i nisku specifičnost. Omogućuje otkrivanje većine slučajeva, ali u toj se kategoriji nađu i neki lažno pozitivni slučajevi.

VJEROJATAN SLUČAJ

Vjerojatan slučaj znači slučaj klasificiran kao vjerojatan za potrebe prijavljivanja. Najčešće je to slučaj s kliničkim kriterijima i epidemiološkom vezom kako je opisano u definiciji slučaja. Laboratorijski testovi za vjerojatne slučajeve navedeni su samo za neke bolesti.

POTVRĐEN SLUČAJ

Potvrđen slučaj znači slučaj klasificiran kao potvrđen za potrebe prijavljivanja. Potvrđeni su slučajevi laboratorijski potvrđeni te mogu ili ne moraju ispunjavati kliničke kriterije kako su opisani u definiciji slučaja. Potvrđen slučaj po definiciji ima visoku specifičnost i manju osjetljivost, stoga će većina prikupljenih slučajeva biti stvarni slučajevi, iako će neki ipak promaknuti detekciji.

U kliničkim kriterijima za neke bolesti ne navodi se činjenica da su mnogi akutni slučajevi asimptomatski (npr. hepatitis A, B i C, kampilobakterioza, salmoneloza), no ti slučajevi ipak mogu biti važni iz perspektive javnog zdravlja na nacionalnoj razini.

Potvrđeni slučajevi razvrstavaju se u tri potkategorije navedene u nastavku. Tijekom analize podataka na temelju varijabli prikupljenih u okviru informacija o slučaju slučajevi se razvrstavaju u jednu od tih potkategorija.

LABORATORIJSKI POTVRĐEN SLUČAJ S KLINIČKIM KRITERIJIMA

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja i kliničke kriterije navedene u definiciji slučaja.

LABORATORIJSKI POTVRĐEN SLUČAJ S NEPOZNATIM KLINIČKIM KRITERIJIMA

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ali nisu dostupne informacije o kliničkim kriterijima (npr. samo laboratorijski izvještaj).

LABORATORIJSKI POTVRĐEN SLUČAJ BEZ KLINIČKIH KRITERIJA

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ali ne ispunjava kliničke kriterije iz definicije slučaja ili je asimptomatski.

IV. DEFINICIJE SLUČAJEVA ZARAZNIH BOLESTI

1. AKTIVNA TUBERKULOZA (TUBERCULOSIS ACTIVA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ispunjava jedan od sljedeća dva uvjeta:

- znakovi, simptomi i/ili radiološki nalazi koji upućuju na aktivnu tuberkulozu bilo koje lokalizacije I
- odluka liječnika da osobu liječi standardiziranom antituberkuloznom terapijom
ILI

Slučaj otkriven poslije smrti s patološkim nalazom aktivne tuberkuloze za koju bi bila indicirana terapija antituberkuloticima da je bolest otkrivena prije smrti bolesnika.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* (osim soja BCG iz *Mycobacterium bovis*) iz bilo kojeg kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* u kliničkom uzorku I pozitivan mikroskopski nalaz na acidorezistentne bacile ili pozitivan nalaz dobiven jednakovrijednom metodom fluorescentnog bojenja bacila uz primjenu svjetlosnog mikroskopa.

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivan mikroskopski nalaz na acidorezistentne bacile ili pozitivan nalaz dobiven jednakovrijednom metodom fluorescentnog bojenja bacila uz primjenu svjetlosnog mikroskopa;
- detekcija nukleinske kiseline kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* u kliničkom uzorku;
- histološki nalaz granuloma.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Antimikrobna rezistencija

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako su ih utvrdile Europska mreža referentnih laboratorija za tuberkulozu i Europska mreža za nadzor tuberkuloze¹.

2. AKUTNA MLOHAVA PARALIZA (PARALYSIS ACUTA FLACCIDA)

Klinički kriteriji

Dijete ispod 15 godina starosti s akutnom mlohavom paralizom (uključujući sindrom Guillain Barré) ili osoba bilo koje starosti s paraličkom bolesti kompatibilnom s dječjom paralizom (poliomyelitis anterior acuta).

Laboratorijski kriteriji N.P.

Epidemiološki kriteriji N.P.

¹ Kriteriji za izvješćivanje svake se godine navode u Izvješću Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti i Regionalnog ureda WHO-a za Europu o nadzoru i praćenju tuberkuloze u Europi. www.ecdc.europa.eu.

Klasifikacija slučaja N.P. (slučaj definiran kliničkim kriterijima)

3. AMEBIJAZA (AMOEBIASIS)

Klinički kriteriji

Bolest debelog crijeva uzrokovana Entamoebom histolyticom, s blagom, kroničnom ili pak fulminantnom dizenteričnom kliničkom slikom. Moguća je i ekstraintestinalna lokalizacija bolesti kao jetreni apsces ili drugo.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća četiri kriterija:

- detekcija cista i trofozoita *E. histolyticae* u stolici (nativni preparat, metode koncentracije)
- detekcija antigena *E. histolyticae* u stolici
- trofozoit nađen u histopatološkom uzorku biopsije ili skarifikata intestinalnih vrijedova (ulkusa)
- pozitivan nalaz serološke pretrage (IFA, EIA)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće (ingestija kontaminirane hrane ili vode)
- prijenos s čovjeka na čovjeka (oralno-analni kontakt)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

4. BAKTERIJSKA SEPSA (SEPSIS PURULENTA)

(isključuje se sepsa uzrokovana s *Neisseria meningitidis*, *Haemophilus influenzae* tip B i *Streptococcus pneumoniae* koje se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest obilježena teškim općim simptomima te može brzo dovesti do septičkog šoka i smrti. Početak bolesti karakteriziran je visokom tjelesnom temperaturom, tresavicom, ubrzanim disanjem i tahikardijom. Vrlo brzo može nastupiti hipotermija, hipotenzija, promjene svijesti, anurija te poremećaji koagulacije koji se očituju petehijalnim krvarenjima i ekhimozama.

Ovaj entitet uključuje i puerperalnu sepsu, neonatalnu sepsu ili bakterijemiju, a moguće je prijaviti i druge kliničke sindrome, uključujući toksični šok sindrom ili nekrotizirajući fasciitis.

Laboratorijski kriteriji

Dokazana prisutnost bakterija u krvotoku (bakterijemija) i/ili dokazana prisutnost bakterija u inače sterilnom uzorku.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

5. BAKTERIJSKI MENINGITIS (MENINGITIS PURULENTA)

(isključuje se meningitis uzrokovan s *N.meningitidis*, *H.influenzae* ili *S.pneumoniae* koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest obilježena povišenom tjelesnom temperaturom, glavoboljom, kočenjem vrata i drugim meningitičnim znakovima koja može naglo napredovati do stanja šoka i smrti. Mogući su i drugi simptomi.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Nalaz likvora koji odgovara gnojnom meningitisu (glukoza >25mg/dl, povišeni proteini najčešće >100 mg/dl, povišen broj stanica uz dominaciju polimorfonuklearnih leukocita).

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije iz likvora u staničnoj kulturi
- pozitivan PCR.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktni kontakt s inficiranom osobom, prijenos s majke na dijete tijekom poroda...)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za vjerojatan slučaj ili klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom s potvrđenim slučajem

Potvrđen: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za potvrđen slučaj

6. BJESNOĆA (RABIES, LYSSA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan akutni encefalomijelitis I najmanje dva od sljedećih sedam simptoma:

- promjena osjeta na mjestu životinjskog ugriza;
- pareza ili paraliza;
- spazmi mišića gutanja;
- hidrofobija;
- delirij;
- konvulzije;
- anksioznost.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa bjesnoće (Lyssavirus) iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa bjesnoće u kliničkom uzorku (npr. slina ili moždano tkivo);
- detekcija virusnih antigena testom DFA u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na virus bjesnoće dokazan u serumu ili cerebrospinalnoj tekućini testom neutralizacije.

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja ili imunizacije.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka (životinja kod koje se sumnja na infekciju ili je infekcija potvrđena);
- izloženost zajedničkom izvoru (ista životinja);
- prijenos s čovjeka na čovjeka (npr. transplantacija organa).

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

7. BOLEST COVID-19 UZROKOVANA VIRUSOM SARS-CoV-2

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih simptoma:

kašalj

povišena temperatura
kratkoća daha
iznenadni gubitak osjeta njuha (anosmija), gubitak osjeta okusa (ageuzija) ili poremećeni osjet okusa (disgeuzija)

Radiološki kriteriji

Radiološki dokaz lezija kompatibilnih s COVID-19

Laboratorijski kriteriji

Dokaz nukleinske kiseline SARS-CoV-2 u kliničkom uzorku

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

bliski kontakt s COVID-19 potvrđenim slučajem unutar 14 dana prije pojave simptoma

osobe koje su unutar 14 dana prije pojave simptoma bile korisnici ili djelatnici ustanova za smještaj vulnerabilnih skupina u kojima je potvrđena transmisija bolesti COVID-19

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj:

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
ili

Svaka osoba koja ispunjava radiološke kriterije

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

8. BOLEST MAJMUNSKE BOGINJE UZROKOVANA VIRUSOM MAJMUNSKIH BOGINJA

Klinički kriteriji

Svaka osoba s nerazjašnjenim lokaliziranim ili generaliziranim makulopapularnim ili vezikulopustuloznim osipom s mogućnošću umbilikacija ili stvaranja krasti na bilo kojem dijelu tijela

I

jednim ili više od sljedećih simptoma infekcije virusom majmunskih boginja:

povišena tjelesna temperatura (najčešće >38,5 °C)

glavobolja

bolovi u leđima/mišićima

umor/slabost

limfadenopatija (lokalizirana ili generalizirana)

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrđen slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- PCR pozitivan test specifičan za virus majmunskih boginja

- PCR pozitivan test specifičan za orthopox virus koji je potvrđen određivanjem sekvence nukleotida

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedećih kriterija:

- pozitivna IgM anti-ortopoksvirus antitijela (u razdoblju od 4 do 56 dana nakon početka osipa) **ILI** četverostruki porast titra IgG antitijela u parnim uzorcima, a bez anamnestičkog podatka o cijepljenju protiv majmunskih boginja ili drugog podatka o izloženosti ortipoksvirusima

- PCR pozitivan test na ortopoksviruse u kliničkom uzorku

Epidemiološki kriteriji

Pozitivna epidemiološka anamneza o kontaktu s potvrđenim ili vjerojatnim slučajem majmunskih boginja unutar 21 dan prije početka simptoma

ILI

Osoba (bez obzira na seksualnu orijentaciju) koja je imala više različitih spolnih partnera ili spolne partnere koje inače ne poznaje unutar 21 dan prije početka simptoma

ILI

Osoba pripada skupini muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj:

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije I ispunjava jedan od epidemioloških kriterija III ispunjava laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj
Potvrđen slučaj:
Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrđeni slučaj

9. BOTULIZAM (BOTULISMUS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Botulizam prenesen hranom (alimentarni botulizam) i botulizam nakon ozljede

Najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- bilateralno oštećenje kranijalnih živaca (npr. diplopija, nejasan vid, disfagija, bulbarna slabost);
- periferna simetrična paraliza.

Dojenački botulizam

Svako dojenče s barem jednim od sljedećih šest simptoma:

- opstipacija;
- letargija;
- otežano sisanje ili hranjenje;
- ptoza;
- disfagija;
- opća mišićna slabost.

Oblik botulizma koji se obično susreće kod dojenčadi (starosti < 12 mjeseci) može zahvatiti i djecu stariju od 12 mjeseci te povremeno odrasle koji imaju promijenjenu anatomsku strukturu i mikrofloru probavnog sustava.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija klostridija koje proizvode BoNT (npr. Clostridium botulinum, C. baratii, C. butyricum) za dojenački botulizam (stolica) i botulizam nakon ozljede (ozljeda);
- detekcija neurotoksina botulizma u kliničkom uzorku;
- detekcija genetskog koda neurotoksina botulizma u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru (npr. hrana, razmjena igala ili sličnog pribora);
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

10. BRILL – ZINSSEROVA BOLEST (MORBUS BRILL-ZINSSER)

Klinički kriteriji

Kasni recidiv pjegavog tifusa u starijih osoba koje su tu bolest preboljele ranije u životu. Bolest je slična pjegavom tifusu, no blaža, s remitirajućom vrućicom koja traje 7 do 10 dana, vrlo sitnim osipom ili bez njega, smetnjama cirkulacije te promjenama na jetri, bubrezima i CNS-u.

Laboratorijski kriteriji

Serološke pretrage (IFA) – signifikantno visoki titar protutijela na R. prowazekii u serumu pacijenta ili dinamika titra protutijela

Napomena: Naglašena je pojava križnih reakcija na druge rikecije.

Epidemiološki kriteriji

Anamnestički podatak o ranije preboljelom pjegavom tifusu

Napomena: U tijeku ove bolesti uzročnik R. prowazekii je prisutna u krvi te takav bolesnik predstavlja izvor zaraze za osobe u okolini (kontakte).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

11. BRUCELOZA (BRUCELOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu i najmanje jedan od sljedećih sedam simptoma:

- znojenje (obilno, neugodnog mirisa, posebno noću);
- drhtavica;
- artralgija;
- slabost;
- depresija;
- glavobolja;
- anoreksija.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija ljudskih patogenih bakterija *Brucella* spp. iz kliničkog uzorka;
- odgovor specifičnih antitijela na ljudske patogene bakterije *Brucella* (standardni test aglutinacije, fiksacija komplementa, ELISA);
- detekcija nukleinske kiseline ljudskih patogenih bakterija *Brucella* spp. u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost proizvodima dobivenima od zaraženih životinja (mlijeko ili mliječni proizvodi);
- prijenos sa životinje na čovjeka (kontaminirane izlučevine ili organi; npr. vaginalni iscjedak, placenta);
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost u laboratoriju.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

12. CREUTZFELDT-JAKOBOVA BOLEST (MORBUS CREUTZFELDT-JAKOB, CJ, vCJ)

12.1. VARIJANTA CREUTZFELDT-JAKOBOVE BOLESTI

Preduvjeti

- svaka osoba s progresivnim neuropsihijatrijskim poremećajem s trajanjem bolesti od najmanje 6 mjeseci
- rutinske pretrage ne upućuju na neku drugu moguću dijagnozu
- nema podataka o izloženosti preparatima humanih hormona hipofize ili o transplantatu humane dure mater
- nema dokaza za genetski (ili nasljedni) oblik prijenosne spongiformne encefalopatije

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje četiri od sljedećih pet simptoma:

- rani psihijatrijski simptomi ¹;
- postojani bolni osjetilni simptomi ²;
- ataksija;
- mioklonus ili korea ili distonija;
- demencija.

Dijagnostički kriteriji

Dijagnostički kriteriji za potvrdu slučaja:

- neuropatološka potvrda: spongiformne promjene i opsežni depoziti prionskog proteina s floridnim plakovima u velikom i malom mozgu

Dijagnostički kriteriji za vjerojatan ili moguć slučaj:

- EEG ne pokazuje tipičan izgled ³ sporadičnog CJD-a u ranoj fazi bolesti;
- visok bilateralni pulvinarni signal na MR-u (magnetskoj rezonanciji) mozga;
- pozitivna biopsija tonzila ⁴.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (npr. transfuzija krvi)

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete I

- koja ispunjava kliničke kriterije I
- negativan EEG na sporadični CJD ⁵

B. Vjerojatan slučaj

¹ Depresija, tjeskoba, apatija, povlačenje, halucinacije

² Obuhvaća i pravu bol i/ili disesteziju

³ Tipičan izgled EEG-a u sporadičnom CJD-u sastoji se od generaliziranih periodičnih kompleksa s pojavljivanjem otprilike jedan na sekundu. To se ponekad može vidjeti u kasnijim fazama vCJD-a.

⁴ Biopsiju tonzila ne preporučuje se raditi rutinski ni u slučajevima s nalazom EEG-a tipičnim za sporadični CJD, no može biti korisna u sumnjivim slučajevima u kojima su kliničke forme kompatibilne s vCJD-om i kad MR ne pokazuje visoki pulvinarni signal.

⁵ Tipičan izgled EEG-a u sporadičnom CJD-u sastoji se od generaliziranih periodičnih kompleksa s pojavljivanjem otprilike jedan na sekundu. To se ponekad može vidjeti u kasnijim fazama vCJD-a.

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete I

- koja ispunjava kliničke kriterije I
- negativan EEG na sporadični CJD ² I
- pozitivan nalaz MR-a mozga

ILI

- Svaka osoba koja ispunjava preduvjete I
- pozitivna biopsija tonzila

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete I koja ispunjava dijagnostičke kriterije za potvrdu slučaja

12.2. KLASIČNA CREUTZFELDT-JAKOBOVA BOLEST (SPORADIČNA, FAMILIJARNA, JATROGENA)

Sporadična Creutzfeldt-Jakobova bolest (CJB)

Moguć slučaj

Progresivna demencija uz atipičan EEG (ili nije učinjen) i trajanje <2 godine te najmanje dvije od sljedećih kliničkih značajki: mioklonus, vizualni ili cerebelarni poremećaj, piramidalna, ekstrapiramidalna disfunkcija, akinetički mutizam.

Vjerojatan slučaj

Progresivna demencija i najmanje dvije od četiri kliničke značajke: mioklonus, vizualni ili cerebelarni poremećaj, piramidalna/ekstrapiramidalna disfunkcija, akinetički mutizam, s tipičnim nalazom EEG (generalizirani trifazični periodični kompleksi oko jedan po sekundi), bez obzira na kliničko trajanje bolesti, i/ili pozitivan nalaz 14-3-3 proteina u likvoru i kliničko trajanje koje dovodi do smrti unutar 2 godine.

Potvrđen slučaj

Neuropatološka potvrda (spongiformna encefalopatija u cerebralnoj ili cerebelarnoj sivoj tvari ili korteksu i/ili encefalopatija s imunoreaktivnošću prionskog proteina - PrP); i/ili potvrda prionskog proteina rezistentnog na proteazu (PrP) (imunocitokemija ili Western Blot); i/ili prisutnost fibrila povezanih sa scrapie.

Jatrogena Creutzfeldt-Jakobova bolest

Vjerojatan slučaj

Progresivni cerebelarni sindrom kod primatelja hormona hipofize dobivenih iz humanih leševa ili vjerojatna CJB s prepoznatim jatrogenim rizikom.

Potvrđen slučaj

Potvrđen slučaj CJB s prepoznatim jatrogenim rizikom.

Obiteljska Creutzfeldt-Jakobova bolest

Vjerojatan slučaj

Vjerojatna CJB uz potvrđenu ili vjerojatnu CJB u srodnika prvog koljena i/ili neuropsihijatrijski poremećaj uz mutaciju PRNP gena

Potvrđen slučaj

Potvrđena CJB s priznatom patogenom mutacijom PRNP i

Potvrđena ili vjerojatna transmisivna spongiformna encefalopatija u srodnika prvog koljena

13. CRNI PRIŠT (ANTHRAX)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Kutani (kožni) antraks

Najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- lezija kože u obliku papule ili vezikule;
- udubljeni crni čir okružen edemom.

Gastrointestinalni antraks

- visoka temperatura ili osjećaj groznice I

najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- snažna bol u abdomenu;
- proljev.

Inhalacijski antraks

- povišena tjelesna temperatura ili osjećaj groznice I najmanje jedan od sljedeća dva kriterija
- akutni respiratorni distres sindrom;
- radiološki dokaz o proširenju medijastinuma.

Meningealni/meningoencefalitični antraks

- povišena tjelesna temperatura I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:
- konvulzije;
- gubitak svijesti;
- meningealni znaci.

Antraks sepsa

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije *Bacillus anthracis* iz kliničkog uzorka
 - detekcija nukleinske kiseline bakterije *Bacillus anthracis* u kliničkom uzorku
- Pozitivan bris nosa bez kliničkih simptoma ne doprinosi potvrdi dijagnoze slučaja.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

14. CRVENKA/KONGENITALNA RUBEOLARNA EMBRIOPATIJA (RUBEOLA/EMBRIOPATHIA RUBEOLARIS CONGENITALIS)

14.1. CRVENKA (RUBEOLA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s naglom pojavom generaliziranog makulo-papuloznog osipa I

Najmanje jedan od sljedećih pet simptoma:

- cervikalna adenopatija;

- subokcipitalna adenopatija;
- postaurikularna adenopatija;
- artralgija;
- artritis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa rubeole iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa rubeole u kliničkom uzorku;
- detekcija antitijela IgM na virus rubeole ¹;
- serokonverzija antitijela IgG na virus rubeole ili značajan porast titra antitijela IgG na virus rubeole u uparenim uzorcima koji su usporedno testirani.

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja (moguć je opstanak antitijela IgM nakon cijepljenja).

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza s potvrđenim slučajem

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

Ako je nedavno cijepljena, osoba koja ispunjava kliničke kriterije i kod koje je detektiran divlji soj virusa rubeole smatra se potvrđenim slučajem.

Napomena: Ako postoji sumnja na rubeolu u trudnoći, u obradi slučaja obvezna je dodatna potvrda pozitivnog rezultata testa na antitijela IgM na virus rubeole (npr. test aviditeta specifičnih antitijela IgG na virus rubeole, usporedba razina antitijela IgM i antitijela IgG na virus rubeole u uparenim serumima provedena u referentnom laboratoriju).

14.2. KONGENITALNA RUBEOLARNA EMBRIOPATIJA

Klinički kriteriji

Kongenitalna infekcija rubeolom (CRI)

Za CRI se ne mogu definirati klinički kriteriji

Kongenitalni sindrom rubeole (CRS)

Svako dojenče staro < 1 godine ili mrtvorodenče s: Najmanje dvije bolesti navedene u kategoriji (A)

III

Jednom bolesti iz kategorije (A) i jednom bolesti iz kategorije (B)

(A)

- katarakta (siva mrena)
- kongenitalni glaukom
- kongenitalna srčana bolest
- gubitak sluha
- pigmentna retinopatija

(B)

- purpura
- splenomegalija
- mikrocefalija

¹ U područjima koja su blizu iskorjenjivanju bolesti u određenim situacijama može se razmotriti dodatno testiranje radi isključivanja lažno pozitivnih rezultata IgM-a (Priručnik WHO-a za laboratorijski nadzor virusa ospica i rubeole, 2017.).

- zastoj u razvoju
- meningoencefalitis
- radiološki nalaz smanjene gustoće kostiju
- žutica koja započinje unutar 24 sata nakon poroda.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa rubeole iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa rubeole;
- odgovor specifičnih antitijela (IgM) na virus rubeole;
- perzistencija antitijela IgG na virus rubeole od 6. do 12. mjeseca starosti (barem dva uzorka sa sličnom koncentracijom IgG).

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Epidemiološki kriteriji

Svako dojenče ili mrtvorođenče čijoj se majci laboratorijski dokaže infekcija rubeolom tijekom trudnoće (vertikalni prijenos s čovjeka na čovjeka).

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svako mrtvorođenče ili dojenče koje nije testirano ILI su laboratorijski rezultati negativni, s najmanje jednim od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza I najmanje jedna bolest navedena u kliničkim kriterijima kategorije „A” za CRS;
- ispunjeni klinički kriteriji za CRS.

C. Potvrđen slučaj

Svako mrtvorođenče koje ispunjava laboratorijske kriterije ILI

Svako dojenče koje ispunjava kliničke kriterije I najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza;
- najmanje jedno od stanja navedenih u kliničkim kriterijima kategorije „A” za CRS

15. DENGUA GROZNICA (DENGUE)

Klinički kriteriji ¹

- povišena tjelesna temperatura

Laboratorijski kriteriji ²

A. Vjerojatan slučaj

- detekcija antitijela IgM specifičnih za dengue u jednom uzorku seruma

B. Potvrđen slučaj

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

- izolacija virusa dengue iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa dengue u kliničkom uzorku;
- detekcija antigena virusa dengue u kliničkom uzorku;
- detekcija antitijela IgM specifičnih za dengue u jednom uzorku seruma I potvrda neutralizacijom;

¹ Kliničke kriterije treba tumačiti uzimajući u obzir postojanje alternativne dijagnoze kojom se bolest može u potpunosti objasniti.

² Serološke rezultate treba tumačiti prema prethodnoj izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom i prema statusu cijepljenja protiv flavirusa. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

— serokonverzija ili četverostruki porast titra antitijela specifičnih za dengue u uparenim uzorcima seruma.

Epidemiološki kriteriji

Putovanje na područje na kojem je zabilježen aktivan prijenos dengue u razdoblju od dva tjedna prije nastupanja simptoma ili boravak na tom području u tom razdoblju.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i epidemiološke kriterije te laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrđen slučaj

16. DIFTERIJA (DIPHTHERIA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Klasična respiratorna difterija:

Bolest gornjeg dišnog sustava s laringitisom ili nazofaringitisom ili tonzilitisom I

Adherentna membrana/pseudomembrana

Blaga respiratorna difterija:

Bolest gornjeg dišnog sustava s laringitisom ili nazofaringitisom ili tonzilitisom BEZ

Adherentne membrane/pseudomembrane.

Kožna difterija:

Lezija kože

Difterija ostalih lokalizacija:

Lezija konjunktive ili sluznica

Laboratorijski kriteriji

Izolacija bakterija *Corynebacterium diphtheriae*, *Corynebacterium ulcerans* ili *Corynebacterium pseudotuberculosis* koje proizvode toksine iz kliničkog uzorka.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih epidemioloških veza:

— prijenos s čovjeka na čovjeka;

— prijenos sa životinje na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za klasičnu respiratornu difteriju

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za difteriju (klasičnu respiratornu difteriju, blagu respiratornu difteriju, kožnu difteriju,

difteriju ostalih lokalizacija) i ima epidemiološku vezu s potvrđenim slučajem u čovjeka ili epidemiološku vezu s prijenosom sa životinje na čovjeka

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije I ima najmanje jedan od kliničkih oblika

17. DIZENTERIJA (DYSENTERIA BACILLARIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

— proljev;

— povišena tjelesna temperatura;

- povraćanje;
- bol u abdomenu.

Laboratorijski kriteriji

Za potvrđen slučaj:

- izolacija bakterija *Shigella* spp. iz kliničkog uzorka

Za vjerojatan slučaj:

- detekcija nukleinske kiseline bakterija *Shigella* spp. u kliničkom uzorku

Napomena: Ako je moguće, za bakteriju *Shigella* trebalo bi provesti testiranje osjetljivosti na antimikrobna sredstva

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu ILI

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za potvrđen slučaj

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

Antimikrobna rezistencija

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice.

18. DJEČJA PARALIZA (POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba dobi < 15 godina s akutnom flakcidnom paralizom (AFP) ILI

Svaka osoba kod koje liječnik sumnja na poliomijelitis

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija poliovirusa i intratipska diferencijacija uzročnika — divlji poliovirus (WPV);
- cjepni soj poliovirusa (VDPV) (za VDPV sličnost s cjepnim virusom u najmanje 85 % nukleotidnih sekvenci dijela VP1);
- poliovirus sličan Sabinovu soju: intratipska diferencijacija provodi se u laboratoriju za poliomijelitis koji ima akreditaciju WHO-a (kod VDPV-a je > 1 % do 15 % sekvenci VP1 različito od cjepnog virusa istog serotipa).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- putovanje na endemsko područje za poliomijelitis odnosno na područje gdje postoji sumnja na cirkulaciju poliovirusa ili je njegova cirkulacija potvrđena.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

19. EHEC - BOLEST UZROKOVANA ENTEROHEMORAGIČNOM E.COLI, INFEKCIJA S E.COLI KOJA PRODUCIRA SHIGA/VERO TOKSIN

Klinički kriteriji

Proljevi koji izaziva STEC/VTEC

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- proljev;
- bol u abdomenu.

HUS:

Svaka osoba s akutnim zatajenjem bubrega i najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- mikroangiopatska hemolitička anemija;
- trombocitopenija.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija/kultivacija bakterije *Escherichia coli* koja proizvodi toksin shiga/verocitoksin ili prenosi gen(e) stx1/vtx1 ili stx2/vtx2;
- izolacija bakterije *Escherichia coli* O157 koja ne fermentira sorbitol (bez traženja toksina ili gena koji proizvode toksin);
- izravna detekcija nukleinske kiseline gena stx1/vtx1 ili stx2/vtx2;
- izravna detekcija slobodnog toksina shiga/verocitoksina u stolici.

Sljedeći laboratorijski kriterij za potvrdu toksina STEC/VTEC može se primijeniti samo za HUS:

- odgovor serotip-specifičnih antitijela na bakteriju *Escherichia coli* (LPS)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj HUS-a povezanog sa STEC-om
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za HUS
- B. Vjerojatan slučaj STEC-a/VTEC-a
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj STEC-a/VTEC-a
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

20. EHINOKOKOZA (ECHINOCOCCOSIS)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Dijagnostički kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

- histopatološki ili parazitološki nalaz kompatibilan s bakterijom *Echinococcus multilocularis* ili *granulosus* (npr. izravna vizualizacija protoskoleksa u tekućem sadržaju ciste);
- detekcija patognomonične makroskopske morfologije ciste ili cista bakterije *Echinococcus granulosus* u uzorcima dobivenima kirurškim zahvatom;
- tipične lezije organa detektirane metodama snimanja (npr. računalnom tomografijom (CT), ultrazvukom, magnetskom rezonancijom (MR)) i potvrda serološkim testovima;
- serumska antitijela za bakterije *Echinococcus* spp. detektirana serološkim testom visoke osjetljivosti i potvrđena serološkim testom visoke specifičnosti;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Echinococcus multilocularis* ili *granulosus* u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj N.P.

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava dijagnostičke kriterije

21. ENTEROKOLITIS (ENTEROCOLITIS)

(isključuju se entiteti koji se zasebno prijavljuju kao što su virusni gastroenterokolitis, salmoneloza, kampilobakterioza, EHEC, šigeloza, itd.)

Klinički kriteriji

Klinička slika obilježena enterokolitičnim smetnjama, proljevom i/ili tenezmima, moguće s pojavom krvi i sluzi u stolici, moguća i povišena tjelesna temperatura.

Laboratorijski kriteriji

Dokaz nekog od ovih uzročnika u stolici: *Escherichia coli* koja nije STEC/VTEC, *Cl. difficile* i dr.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih epidemioloških veza:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće
- prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj ili klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

22. ENTEROVIROZA (ENTEROVIROSIS)

(isključuju se paralitički poliomiјelitis i aseptični (serozni) meningitis, zarazna upala mozga (encefalitis) te akutna mlohava kljenut kod osobe < 15 godina, koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest uzrokovana enterovirusima (coxsackie, echo, drugi enterovirusi kao npr. EV-D68, EV-A71, humani rinovirusi) koja se očituje različitim kliničkim sindromima: febrilna bolest s osipom, respiratorna bolest (primjerice enterovirusni vezikularni faringitis, vezikularni stomatitis s egzantemom, limfonodularni faringitis), herpangina, bolest usta, šaka i stopala, konjunktivitis, aseptički meningitis, encefalitis, miokarditis, perikarditis, akutna mlohava kljenut, upalna mišićna bolest.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija enterovirusa/dokaz virusne RNA RT-PCR metodom u uzorcima: stolice, likvora, brisa nazofarinksa ili ždrijela, aspirata nazofarinksa/tracheje, obriska promjena na koži, komadići tkiva
- dokaz specifičnih IgM i IgG protutijela, odnosno dinamika titra protutijela u parnim uzorcima seruma

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološki podatak o grupiranju istog sindroma u okolini bolesnika ili u populaciji

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij

23. ERIZIPEL (ERYSIPELAS)

Klinički kriteriji

Upala kože i potkožnog tkiva uzrokovana beta hemolitičkim streptokokom skupine A, koja se očituje crvenilom, oteklinom i boli zahvaćenog područja uz opće simptome, povišenu tjelesnu temperaturu, slabost i sl.

Laboratorijski kriteriji

Dokaz beta hemolitičkog streptokoka grupe A (piogenog streptokoka) kultivacijom iz inače sterilne tekućine.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj, osobito u osobe koja je već ranije imala istu bolest ili klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

24. ERLIHIOZA (ERLICHIOSIS)

Klinički kriteriji

Bolest koju prenose krpelji, uzrokovana najčešće s Ehrlichia chaffeensis (humana monocitna erlihioza) i s Anaplasma phagocytophilum (raniji naziv Ehrlichia phagocytophila; humana granulocitna anaplazmoza); klinički karakterizirana naglim porastom tjelesne temperature, zimicom, glavoboljom, mijalgijama i općom slabošću, moguće i meningoencefalitisom.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedećih pet kriterija:

- dokaz specifičnih protutijela u serumu (IFA): dinamika titra IgG u parnim uzorcima seruma
- dokaz uzročnika u krvi PCR metodom
- dokazivanje antigena imunohistokemijskim metodama u uzorcima bioptata ili koštane srži
- izolacija u staničnoj kulturi
- nalaz morula u preparatu krvi, koštane srži ili likvora.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos vektorom krpeljom.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj sa samo jednim pozitivnim IFA titrom ili s vizualizacijom morule u leukocitima

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim sljedećim laboratorijskim kriterijem: serokonverzija ili najmanje četverostruki porast titra IgG između akutnog i rekonvalescentnog seruma uzetih u razmaku od 2 do 3 tjedna (isključujući nalaz morule kao jedini nalaz; vidi gore)

25. FASCIOLIJAZA (FASCIOLIASIS)

Klinički kriteriji

Bolest jetre praćena bolovima u gornjem desnom kvadrantu abdomena uz oštećenje jetrene funkcije i eozinofiliju (60-80%).

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz jajašaca parazita u stolici ili duodenalnom soku
- pozitivna serologija na fasciolijazu (EIA, WB)

Epidemiološki kriteriji

Izloženost kontaminiranoj hrani ili vodi.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj : klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen epidemiološki kriterij

Potvrđen slučaj : klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij

26. GRIPA (INFLUENZA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Bolest slična gripi (ILI)

- iznenadna pojava simptoma

I

- najmanje jedan od sljedeća četiri opća simptoma:

- visoka temperatura ili grozničavo stanje;

- malaksalost;

- glavobolja;

- bolovi u mišićima (mijalgija) I

- najmanje jedan od sljedeća tri respiratorna simptoma:

- kašalj;

- grlobolja;

- otežano disanje.

Akutna respiratorna infekcija (ARI)

- iznenadna pojava simptoma I

- najmanje jedan od sljedeća četiri respiratorna simptoma:

- kašalj;

- grlobolja;

- otežano disanje;

- koriza

I

klinička procjena da je bolest nastupila zbog infekcije

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa gripe iz kliničkog uzorka;

- detekcija nukleinske kiseline virusa gripe u kliničkom uzorku;

- identifikacija antigena virusa gripe testom DFA u kliničkom uzorku;

- odgovor specifičnih antitijela na virus gripe.

Ako je moguće, treba provesti podtipizaciju izolata gripe.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije (ILI ili ARI)

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije (ILI ili ARI) i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije (ILI ili ARI) i laboratorijske kriterije

27. GRIPA PTIČJA- AVIARNA INFLUENZA U LJUDI (A/H5 ILI A/H5N1)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s jednim od sljedeća dva simptoma:

- visoka temperatura i znakovi i simptomi akutne respiratorne infekcije;
- smrt zbog nerazjašnjene akutne respiratorne bolesti.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija virusa gripe A/H5N1 iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa gripe A/H5 u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na virus gripe A/H5 (četverostruki ili veći porast ili jedan visok titar antitijela).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- prijenos s čovjeka na čovjeka u bliskom kontaktu (na udaljenosti do jednog metra) s osobom koja je prijavljena kao vjerojatan ili potvrđen slučaj;
- izloženost u laboratoriju: ako postoji mogućnost izloženosti virusu gripe A/H5N1;
- blizak kontakt (na udaljenosti do jednog metra) sa životinjom koja ne pripada peradi ili divljim pticama (npr. mačka ili svinja) i kod koje je potvrđena infekcija virusom A/H5N1;
- boravak na području ili posjet području na kojemu se trenutačno sumnja na prisutnost virusa gripe A/H5N1 ili je ona potvrđena i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:
 - blizak kontakt (na udaljenosti do jednog metra) s bolesnom ili uginulom životinjom koja pripada domaćoj peradi ili divljim pticama na zahvaćenom području;
 - posjet domaćinstvu ili poljoprivrednom gospodarstvu na zahvaćenom području gdje su tijekom prethodnog mjeseca prijavljeni slučajevi bolesne ili uginule domaće peradi.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i epidemiološke kriterije

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba s pozitivnim nalazom testa na virus gripe A/H5 ili A/H5N1 provedenog u bilo kojem laboratoriju koji nije nacionalni referentni laboratorij koji sudjeluje u mreži referentnih laboratorija Europske unije za ljudsku gripu (CNRL)

C. Nacionalno potvrđen slučaj

Svaka osoba s pozitivnim nalazom testa na virus gripe A/H5 ili A/H5N1 provedenog u bilo kojem nacionalnom referentnom laboratoriju koji sudjeluje u mreži referentnih laboratorija Europske unije za ljudsku gripu (CNRL)

D. Slučaj koji je potvrdila Svjetska zdravstvena organizacija (WHO)

Svaka osoba s laboratorijskom potvrdom suradničkog centra WHO-a za virus H5

28. GRIPA UZROKOVANA NOVIM INFLUENZA VIRUSOM

Ova bolest prijavljivat će se kao entitet gripa (influenza) uz navođenje uzročnika bolesti.

29. GUBA (LEPRA)

Klinički kriteriji

Bolest uzrokovana s *Mycobacterium leprae* koja sporo napreduje i klinički može varirati u rasponu između dva konačna oblika: lepromatozne i tuberkuloidne forme. U lepromatoznom (multibacilarnom) obliku kvržice, papule, makule i difuzna infiltracija prisutne su simetrično i obično široko rasprostranjene. Ako je zahvaćena nazalna sluznica, mogu se vidjeti kruste koje uzrokuju respiratorne poteškoće i epistaksu.

Zahvaćenost oka vodi u iritis i keratitis. U tuberkuloidnom (paucibacilarnom) obliku lezije kože su rijetke, asimetrične, oštro ograničene i sa oslabljenim osjetom ili bez osjeta, zbog zahvaćenosti perifernih živaca.

Granični (među) oblici mogu imati nepravilno raspoređene simptome oba oblika.

Nespecificirana lepra obilježena je hipopigmentacijama kože na mjestu lezija i ako se ne liječi može napredovati u bilo koji od spomenutih oblika bolesti.

Laboratorijski kriteriji

Acidorezistentni i alkohol-rezistentni bacili u mikroskopiji u uzorcima kože (dobiveni skarifikacijom, incizijom ili biopsijom) bez porasta mikobakterija na konvencionalnim hranilištima.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij

30. HELMINTOZA, HELMINTIJAZA (HELMINTHOSIS, HELMINTHIASIS)

(isključuju se fasciolijaza, ehinokoza i trihinelozu koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest karakterizirana jače ili slabije izraženim enterokolitičnim smetnjama uzrokovana crijevnim parazitima iz skupine helminata (crva), često kroničnog ili intermitentnog trajanja, koji puta praćenim iritacijom analne regije, svrbežom i pečenjem, a od općih znakova a nemijom i moguće malnutricijom. Ovisno o vrsti uzročnika i njegovom životnom ciklusu mogu se javiti i različite druge kliničke smetnje između ostaloga od strane dišnih organa, CNS-a i dr.

Uzročnici, u obliku odraslih jedinki, u pojedinim slučajevima mogu se prostim okom uočiti u stolici pacijenta, a u rijetkim slučajevima osobito velike infestacije nekim od uzročnika i u ustima, odnosno ispljuvku.

U ovom entitetu mogu se prijaviti i drugi crijevni paraziti iz skupine helminata koje ne navodimo odvojeno jer se u Hrvatskoj pojavljuju rijetko.

Laboratorijski kriteriji

Biokemijske pretrage koje pokazuju anemiju i visoka eozinofilija u diferencijalnoj krvnoj slici I

barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- parazitološki dokaz nekog od sljedećih uzročnika u stolici pacijenta: *Ascaris lumbricoides*, *Enterobius vermicularis*, *Trichuris trichiura*, *Strongyloides stercoralis*, *Ancylostoma duodenale*, *Taenia solium*, *Taenia saginata*, *Hymenolepis nana*
- serološka potvrda infekcije s *Toxocara canis* ili filarijama, odnosno testom detekcije antigena
- parazitološki dokaz drugih uzročnika u drugim uzorcima (tkiva, tjelesne tekućine i sl.).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće (ingestija kontaminirane hrane ili vode),
- prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt),
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : klinički kompatibilan slučaj s eozinofilijom u diferencijalnoj krvnoj slici

Vjerojatan slučaj : klinički kompatibilan slučaj s makroskopski utvrđenim prisustvom crva u stolici ili drugoj vrsti uzorka, odnosno klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj : klinički kompatibilan slučaj s parazitološkom potvrdom vrste uzročnika iz uzorka stolice, krvi ili nekog drugog uzorka pacijenta.

31. HEMORAGIJSKA GROZNICA S BUBREŽNIM SINDROMOM (HGBS) (FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM

SYNDROMA RENALE)

(isključuju se virusne hemoragijske groznice koje se prijavljuju kao zaseban entitet koji je pod praćenjem u državama članicama EU)

Klinički kriteriji

Klinička slika obilježena febrilitetom te često različitim stupnjevima bubrežne insuficijencije, oligurijom i hemoragijama. Bolest tipično i ma febrilnu, hipotenzivnu, oligurijsku, poliurijsku i rekonvalescentnu fazu. U teškim slučajevima bolest zahtjeva intenzivnu njegu i akutnu hemodijalizu.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- detekcija IgM i IgG protutijela na hantaviruse: Dobrava, Puumala, Hantaan, Saaremaa, Seoul (u Hrvatskoj: Dobrava i Puumala virus)
- dinamika titra protutijela na hantaviruse u parnim serumima bolesnika (IFA, ELISA).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka (kontakt s mišolikom sisavcima i njihovim izlučevinama u prirodi, inhalacija ili direktni kontakt tijekom čišćenja/pospremanja prostorija i okućnice)
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće (ingestija kontaminirane hrane ili vode).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij.

32. HERPES ZOSTER

Klinički kriteriji

Izbijanje vezikuloznog osipa jednostrano i ograničeno na areale kože tzv. dermatome koji su inervirani osjetnim živcima korjenova dorzalnih ganglija kod većine bolesnika praćen bolovima, te parestezijama uz moguće postherpetičke neuralgije.

Laboratorijski kriteriji

Visok titar IgG protutijela na varicella –zoster virus u serumu.

Epidemiološki kriteriji

Anamnestički podatak o preboljenju vodenih kozica.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ili bez ispunjenog epidemiološkog kriterija

Potvrđen slučaj : klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij.

33. HRIPAVAC (PERTUSSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan kašalj u trajanju od najmanje dva tjedna I

- najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:
 - paroksizmi kašlja;
 - hripanje pri udisanju;
 - povraćanje nakon kašljanja.

II

Svaka osoba kod koje liječnik dijagnosticira hripavac

III

Apnoične epizode u dojenčadi

Napomena: Sve osobe, uključujući odrasle osobe, adolescente i cijepljenu djecu, mogu imati atipične simptome. Treba ispitati karakteristike kašlja, a posebno je li paroksistički, pojačava li se tijekom noći te nastupa li bez visoke temperature.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- i. izolacija bakterije *Bordetella pertussis* iz kliničkog uzorka;
- ii. detekcija nukleinske kiseline bakterije *Bordetella pertussis* u kliničkom uzorku;
- iii. odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Bordetella pertussis*.

Izravna dijagnoza (i. i ii.): *Bordetella pertussis* i njezina nukleinska kiselina najbolje se izoliraju iz nazofaringealnih uzoraka te detektiraju u njima.

Neizravna dijagnoza (iii.): ako je moguće, treba provesti test ELISA uz upotrebu toksina hripavca visoke čistoće i referentnih seruma WHO-a kao standarda. Rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja protiv hripavca. Ako je osoba cijepljena u nekoliko godina prije uzimanja uzorka, titar specifičnih antitijela na toksin bakterije *Bordetella pertussis* može biti posljedica prethodnog cijepljenja ili ono može uzrokovati drukčiji titar.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

- A. Moguć slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

34. INFEKCIJSKA MONONUKLEOZA (MONONUCLEOSIS INFECTIOSA)

Klinički kriteriji

Bolest postupnog početka s malaksalošću, povišenom tjelesnom temperaturom, povećanim limfnim čvorovima te znakovima angine (Pfeifferova groznica) uzrokovana Epstein – Barr virusom (EBV). Biokemijski nalazi upućuju na zahvaćenost jetre.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- serološki nalazi koji upućuju na akutnu infekciju EBV: VCA IgM i IgG, nizak IgG aviditet, IgM/IgG EA
- dokaz EBV DNA PCR metodom.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (kapljičnim putem).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

35. INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA HAEMOPHILUSOM INFLUENZAE TIP B (SEPSIS, MENINGITIS, ARTHRITIS, OSTEOMYELITIS)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije *Haemophilus influenzae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Haemophilus influenzae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
 - B. Vjerojatan slučaj N.P.
 - C. Potvrđen slučaj
- Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

36. INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA STREPTOKOKOM PNEUMONIAE (SEPSIS, MENINGITIS)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno;
- detekcija antigena bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
 - B. Vjerojatan slučaj N.P.
 - C. Potvrđen slučaj
- Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

Antimikrobna rezistencija:

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako ih je utvrdila ECDC-ova Europska mreža za nadzor antimikrobne rezistencije (EARS-Net)¹ (1).

37. JERSINIOZA (YERSINIOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih pet simptoma:

- visoka temperatura;
- proljev;
- povraćanje;
- bol u abdomenu (pseudoappendicitis);
- rektalni tenezmi.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija ljudske patogene bakterije *Yersinia enterocolitice* ili *Yersinia pseudotuberculosis* iz kliničkog uzorka;
- detekcija virulentnih gena bakterije *Y. enterocolitica* ili *Y. pseudotuberculosis* u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;

¹ Kriteriji za izvješćivanje objavljuju se svake godine u okviru protokola za izvješćivanje o antimikrobnoj rezistenciji. Vidjeti: Europski sustav za nadzor. *Antimicrobial resistance (AMR) reporting protocol* („Protokol za izvješćivanje o antimikrobnoj rezistenciji (AMR)”). Europska mreža za nadzor antimikrobne rezistencije (EARS-Net). www.ecdc.europa.eu.

- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome, svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

38. KALA AZAR, VISCERALNA LIŠMANIJAZA (LEISHMANIASIS VISCERALIS)

Klinički kriteriji

Sistemska infekcija protozom *Leishmania donovani* nakon izlaganja papatačima (flebotomima) koja se očituje kroničnim, iregularnim febrilitetom, hepatomegalijom i splenomegalijom te mršavljenjem (gubitkom na težini).

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća četiri kriterija:

- pozitivna parazitološka pretraga na *L. donovani* u bojnim razmazima uzoraka koštane srži, jetre, krvi, slezene i limfnih čvorova
- pozitivna kultivacija *L. donovani* iz bioptičkih uzoraka ili uzoraka dobivenih aspiratom
- pozitivan serološki nalaz (IFA, EIA, WB) u serumu bolesnika
- dokaz nukleinskih kiselina PCR metodom.

Epidemiološki kriteriji

Boravak u endemskom području; prijenos vektorom flebotomom (papatači, nevidi).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj : klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

39. KAMPILOBAKTERIOZA (CAMPYLOBACTERIOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća tri simptoma:

- proljev;
- bol u abdomenu;
- visoka temperatura.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija ljudskih patogenih bakterija *Campylobacter* spp. iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Campylobacter* spp. u kliničkom uzorku.

Napomena: Testiranje osjetljivosti na antimikrobna sredstva za bakteriju *Campylobacter* spp. trebalo bi provesti na reprezentativnom podskupu izolata.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos sa životinje na čovjeka;

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

Antimikrobna rezistencija

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako su navedeni u protokolu EU-a za usklađeno praćenje antimikrobne rezistencije u ljudskim izolatima bakterija Salmonella i Campylobacter.¹

40. KAPAVAC (GONORRHOEA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih osam simptoma:

- uretritis;
- akutni salpingitis;
- upalna bolest zdjelice;
- cervicitis;
- epididimitis;
- proktitis;
- faringitis;
- artritis.

III

Svako novorođenče s konjunktivitisom

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija bakterije Neisseria gonorrhoeae iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije Neisseria gonorrhoeae u kliničkom uzorku;
- dokaz bakterije Neisseria gonorrhoeae u kliničkom uzorku testom za dokazivanje prisutnosti nukleinske kiseline bez njezine amplifikacije;
- mikroskopska detekcija gram-negativnih intracelularnih diplokoka u brisu uretre muškarca.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt ili vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučaja

¹ Protokoli EU-a, uključujući buduća ažuriranja, dostupni su na *web*-mjestu ECDC-a: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/eu-protocol-harmonised-monitoring-antimicrobial-resistance-human-salmonella-and-0>.

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

Antimikrobna rezistencija

Za slučajeve potvrđene na temelju kulture o rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako su navedeni u standardnom protokolu ECDC-a za nadzor antimikrobne rezistencije gonokoknih infekcija.¹

41. KLAMIDIJAZA (CHLAMYDIASIS)

Klinički kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih šest simptoma:

- uretritis;
- epididimitis;
- akutni salpingitis;
- akutni endometritis;
- cervicitis;
- proktitis.

U novorođenčadi najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- konjunktivitis;
- upala pluća.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Chlamydia trachomatis* iz uzorka anogenitalnog trakta ili iz konjunktive;
- dokaz bakterije *Chlamydia trachomatis* u kliničkom uzorku testom DFA;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Chlamydia trachomatis* u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt ili vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

42. KLICONOŠTVO SALMONELLAE

(isključuje se kliconoštvo *Salmonellae typhi* i *Salmonellae paratyphi* koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

¹ Standardni protokol ECDC-a za nadzor antimikrobne rezistencije gonokoknih infekcija objavljuje se svake godine u prilogama godišnjem izvješću o antimikrobnoj rezistenciji gonokoknih infekcija u Europi. Vidjeti: Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti. Gonococcal antimicrobial susceptibility surveillance in Europe („Nadzor osjetljivosti gonokoknih infekcija na antimikrobna sredstva u Europi“), www.ecdc.europa.eu.

Klinički kriteriji

Osoba bez smetnji koja je nakon dijagnosticirane ili nedijagnosticirane infekcije Salmonellae (osim Salmonella typhi ili Salmonella paratyphi) ostala kronično zaražena odnosno kronični kliconoša Salmonellae.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedećih kriterija:

- izolacija i identifikacija bakterije roda Salmonella (osim Salmonella typhi ili Salmonella paratyphi) iz uzorka stolice ili urina
- pozitivan nalaz molekularnih metoda

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka
- izloženost zajedničkom izvoru
- prijenos sa životinje na čovjeka
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : N.P.

Vjerojatan slučaj: N.P.

Potvrđen slučaj: višekratno pozitivan nalaz Salmonellae (osim Salmonella typhi ili Salmonella paratyphi) u stolici ili urinu.

43. KLICONOŠTVO SALMONELLA TYPHI

Klinički kriteriji

Osoba bez smetnji koja je nakon dijagnosticiranog ili nedijagnosticiranog preboljelog trbušnog tifusa više od godinu dana ranije ostala kronično zaražena odnosno kronični kliconoša S. typhi što je otkriveno laboratorijskim pretragom po prvi puta.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija i identifikacija S. typhi iz uzorka stolice ili urina
- pozitivan nalaz molekularnih metoda

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru
- prijenos s čovjeka na čovjeka
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: N.P.

Potvrđen slučaj: višekratno pozitivan nalaz S. typhi u stolici ili urinu.

44. KOLERA (CHOLERA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- proljev;
- povraćanje.

Laboratorijski kriteriji

- izolacija bakterije Vibrio cholerae iz kliničkog uzorka I
- dokaz antigena O1 ili O139 u izolatu I
- dokaz enterotoksina kolere ili gena za enterotoksin kolere u izolatu.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

45. KONGENITALNA TOKSOPLAZMOZA

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- dokaz organizma *Toxoplasma gondii* u tjelesnim tkivima ili tekućinama;
- detekcija nukleinske kiseline organizma *Toxoplasma gondii* u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na organizam *Toxoplasma gondii* (IgM, IgG, IgA) u novorođenčeta;
- trajno stabilni titri antitijela IgG na organizam *Toxoplasma gondii* u dojenčeta (dobi < 12 mjeseci).

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj N.P.
- C. Potvrđen slučaj
Svako dojenče koje ispunjava laboratorijske kriterije

46. KONGENITALNI I NEONATALNI SIFILIS

Klinički kriteriji

Svako dijete mlađe od 2 godine s barem jednim od sljedećih deset simptoma:

- hepatosplenomegalija;
- mukokutane lezije;
- condyloma lata (široki, plosnati kondilomi);
- perzistentni rinitis;
- žutica;
- pseudoparaliza (uzrokovana periostitisom i osteohondritisom);
- zahvaćenost središnjeg živčanog sustava;
- anemija;
- nefrotički sindrom;

- pothranjenost.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- dokaz bakterije *Treponema pallidum* u pupkovini, placenti, nosnom iscjetku ili kožnim lezijama s pomoću mikroskopskog pregleda u tamnom polju;
- dokaz bakterije *Treponema pallidum* u pupkovini, placenti, nosnom iscjetku ili kožnim lezijama testom DFA-TP;
- detekcija specifičnih antitijela IgM (FTA-abs, EIA) na bakteriju *Treponema pallidum* I reaktivni netreponemski test (VDRL, RPR) u serumu djeteta

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- rezultat reaktivnog testa VDRL u cerebrospinalnoj tekućini (test VDRL-CSF);
- reaktivni ne-treponemski i treponemski serološki testovi u majčinu serumu;
- titar netreponemskih antitijela dojenčeta četverostruko ili više od četverostruko je veći od titra antitijela u majčinu serumu.

Epidemiološki kriteriji

Svako dojenče za koje postoji epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svako dojenče ili dijete koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza;
- ispunjeni laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj.

C. Potvrđen slučaj

Svako dojenče koje ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

47. KRIPTOSPORIDIOZA (CRYPTOSPORIDIOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- proljev;
- bol u abdomenu.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- dokaz oocista kriptosporidija u stolici;
- dokaz kriptosporidija u uzorcima crijevne tekućine ili biopsije tankoga crijeva;
- detekcija nukleinske kiseline kriptosporidija u stolici;
- detekcija antigena kriptosporidija u stolici.

Epidemiološki kriteriji

Jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

48. KRPELJNI MENINGOENCEFALITIS (MENINGOENCEPHALITIS IXODIDEA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba sa simptomima upale središnjeg živčanog sustava (npr. meningitis, meningoencefalitis, encefalomijelitis, encefaloradikulitis).

Laboratorijski kriteriji ¹

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

- antitijela IgM i IgG specifična za virus TBE u krvi;
- antitijela IgM specifična za virus TBE u cerebrospinalnoj tekućini;
- serokonverzija ili četverostruki porast titra antitijela specifičnih za virus TBE u uparenim uzorcima seruma;
- detekcija nukleinske kiseline virusa TBE u kliničkom uzorku;
- izolacija virusa TBE iz kliničkog uzorka.

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Detekcija antitijela IgM na virus TBE u jednom uzorku seruma

Epidemiološki kriteriji

Izloženost zajedničkom izvoru (nepasterizirani mliječni proizvodi)

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj ILI
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Napomena: Serološke rezultate treba tumačiti prema prethodnoj izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom i prema statusu cijepljenja protiv flavivirusa. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

49. KUGA (PESTIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Bubonska kuga:

- visoka temperatura I
- iznenadni bolni limfadenitis.

¹ Serološke rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja i prijašnjom izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

Septikemijska kuga:

- visoka temperatura

Plućna kuga:

- visoka temperatura I

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- kašalj;
- bol u prsima;
- hemoptiza.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Yersinia pestis* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Yersinia pestis* u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na antigen anti-F1 za bakteriju *Yersinia pestis*.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost u laboratoriju (ako postoji mogućnost izloženosti virusu kuge);
- izloženost zajedničkom izvoru.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

50. LAMBLIJAZA (GIARDIASIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

- proljev;
- bol u abdomenu;
- nadutost;
- znakovi malapsorpcije (npr. steatoreja, gubitak tjelesne težine).

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- dokaz cista ili trofozoita *Giardia lamblia* u stolici, duodenalnoj tekućini ili bioptatu tankoga crijeva;
- dokaz antigena *Giardia lamblia* u stolici, duodenalnoj tekućini ili bioptatu tankoga crijeva;
- dokaz nukleinske kiseline *Giardia lamblia* u stolici, duodenalnoj tekućini
- bioptatu tankoga crijeva.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- prijenos s čovjeka na čovjeka;

- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

51. LEGIONARSKA BOLEST I LEGIONELOZE (LEGIONELLOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s upalom pluća

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterija *Legionella* spp. iz uzoraka respiratornih izlučevina ili s bilo kojeg mjesta koje je obično sterilno;
- detekcija antigena bakterije *Legionella pneumophila* u urinu;
- značajan porast specifičnih antitijela na bakteriju *Legionella pneumophila* serogrupe 1 u uparenim uzorcima seruma.

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- detekcija antigena bakterije *Legionella pneumophila* u respiratornim izlučevinama ili u plućnom tkivu, npr. testom bojenja DFA uz primjenu reagensa koji sadrže monoklona antitijela;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Legionella* spp. u respiratornim izlučevinama, plućnom tkivu ili na mjestima koja su obično sterilna;
- značajan porast specifičnih antitijela na bakteriju *Legionella pneumophila* koja ne pripada serogrupi 1 ili na druge vrste bakterije *Legionella* spp. u uparenim uzorcima seruma;
- jedna visoka razina specifičnih serumskih antitijela na bakteriju *Legionella pneumophila* serogrupe 1.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava klinički kriterij I najmanje jedan laboratorijski kriterij za vjerojatan slučaj
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava klinički kriterij I najmanje jedan laboratorijski kriterij za potvrđen slučaj

52. LEPTOSPIROZA (LEPTOSPIROSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutno sljedeće:

- visoka temperatura

ILI

Najmanje dva od sljedećih jedanaest simptoma:

- drhtavica;
- glavobolja;
- bolovi u mišićima (mijalgija);
- injekcija konjunktive;
- hemoragije po koži ili sluznicama;
- osip;
- žutica;
- miokarditis;
- meningitis;
- oštećenje bubrega;
- respiratorni simptomi poput hemoptize.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge patogene vrste iz roda *Leptospira* spp. iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge opatogene vrste iz roda *Leptospira* spp. u kliničkom uzorku;
- dokaz bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge patogene vrste iz roda *Leptospira* spp. u kliničkom uzorku metodom imunofluorescencije;
- odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Leptospira interrogans* ili bilo koju drugu patogenu vrstu iz roda *Leptospira* spp.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost u okolišu;
- izloženost zajedničkom izvoru.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome, svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

53. LISTERIOZA (LISTERIOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih pet simptoma:

- visoka temperatura;
- meningitis, meningoencefalitis ili encefalitis;
- simptomi slični gripi;

- septikemija;
- lokalizirane infekcije, kao što su artritis, endokarditis, endoftalmitis i apscesi.

Listerioza u trudnoći:

- posljedice infekcije Listerijom tijekom trudnoće obuhvaćaju sljedeće: spontani pobačaj, mrtvorodenje ili prijevremeno rođenje;
- listerioza novorođenčadi odnosi se na jedan od sljedećih slučajeva:
 - mrtvorodenje (smrt fetusa nakon 20 tjedana trudnoće);
 - prijevremeno rođenje (prije 37. tjedna trudnoće)

III

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija u prvom mjesecu života (novorođenačka listerioza):

- meningitis ili meningoencefalitis;
- septikemija;
- dispneja;
- Granulomatosis infantiseptica (septikemični oblik novorođenačke listerioze);
- lezije kože, mukoznih membrana ili konjunktiva.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije *Listeria monocytogenes* ili detekcija nukleinske kiseline bakterije *Listeria monocytogenes* na mjestu koje je obično sterilno;
- u slučaju povezanom s trudnoćom i sljedeće: izolacija bakterije *Listeria monocytogenes* ili detekcija nukleinske kiseline bakterije *Listeria monocytogenes* na mjestu koje obično nije sterilno (npr. tkivo posteljice, amnionska tekućina, mekonij, vaginalni bris) ili na uzorku s fetusa, mrtvorodenčeta, novorođenčeta ili majke.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos s čovjeka na čovjeka (vertikalni prijenos);
- izloženost kontaminiranoj hrani;
- prijenos sa životinje na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za mjesto koje je obično sterilno III

Ako slučaj povezan s trudnoćom (majka ili novorođenče u prvom mjesecu života) ispunjava laboratorijske kriterije, samo se majka prijavljuje kao slučaj.

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

54. LIŠMANIJAZA KOŽNA (LEISHMANIASIS CUTANEA)

Klinički kriteriji

Infekcija uzrokovana s *Leishmania donovani*, nakon uboda flebotoma (nevida, papatača) s jednom ili više kožnih promjena, obično na izloženim dijelovima tijela (lice, vrat, ruke, noge) koja započinje kao kvržica i razvija se u indolentan perzistirajući vrijed (čir, ulkus) koji konačno završava kao atrofičan ožiljak (i uz liječenje). Katkada se lezija može proširiti i zahvatiti i mukozne membrane. Moguće su i lezije nazofaringealnog tkiva.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivna parazitološka pretraga na Leishmania donovani u bojanom razmazu ili u kulturi inokuluma uzetog iz kraste
- pozitivni serološki nalaz (IFA, EIA, WB) u serumu pacijenata, samo kod mukokutanog oblika
- dokaz nukleinskih kiselina PCR metodom.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- boravak u endemskom području
- prijenos vektorom flebotomom (papatači, nevidi),
- prijenos s čovjeka na čovjeka (transfuzijom krvi).

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

55. LYME BORELIOZA (LYME BORRELIOSIS)

Klinički kriteriji

Sistemska infekcija nakon uboda krpelja koja se očituje dermatološkim (u ranom stadiju) te reumatološkim, neurološkim i kardijalnim simptomima (u uznapreovalom stadiju). Tipičan klinički simptom je početna kožna lezija, poznata kao erythema migrans, prisutna u 70-80% inficiranih osoba. U ovaj entitet ne ubrajamo oboljele s neurološkim simptomima već se ti slučajevi prijavljuju kao Lyme neuroborelioza.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- nalaz specifičnih IgM i IgG protutijela u serumu ili likvoru (IFA, EIA, WB)
- izolacija uzročnika Borrelia burgdorferi iz kliničkog uzorka-
- dokaz nukleinske kiseline PCR-om

Epidemiološki kriteriji

Prijenos vektorom krpeljom

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: erythema migrans

Vjerojatan slučaj: erythema migrans i podatak o ubodu krpelja, ili jedna od drugih kliničkih manifestacija (osim neuroloških) s podatkom o erythemi migrans u anamnezi

Potvrđen slučaj: jedna od kliničkih manifestacija (osim neuroloških) koja je i laboratorijski potvrđena.

56. LYMPHOGRANULOMA VENERUM

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih pet simptoma:

- uretritis;
- genitalna ulceracija;
- ingvinalna limfadenopatija;
- cervicitis;
- proktitis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije Chlamydia trachomatis iz uzorka anogenitalnog trakta ili iz konjunktive;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije Chlamydia trachomatis u kliničkom uzorku I
- identifikacija serovara (genovara) L1, L2 ili L3.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt ili vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

57. MALARIJA (MALARIA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s visokom temperaturom ILI s visokom temperaturom u anamnezi

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- dokaz parazita malarije u krvnim razmazima metodom svjetlosne mikroskopije;
- detekcija nukleinske kiseline plazmodija u krvi;
- detekcija antigena plazmodija.

Ako je moguće, treba provesti diferencijaciju parazita *Plasmodium* spp.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj N.P.
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

58. MEDITERANSKA PJEGAVA GROZNICA (FEBRIS MEDITERRANEA EXANTHEMATICA)

Klinički kriteriji

Akutna sistemska febrilna bolest, uzrokovana mikroorganizmom *Rickettsia conorii* nakon uboda krpelja (smeđi pseći krpelj *Rhipicephalus sanguineus*), praćena osipom i karakterističnom kožnom lezijom, malim ulkusom s crnim nekrotičnim središtem na mjestu uboda krpelja (*tache noire*).

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- detekcija IgM i IgG protutijela na *R. conorii*
- dinamika titra protutijela u parnim uzorcima seruma (IFA).

Epidemiološki kriteriji

Boravak u priobalnom području, prijenos ubodom krpelja.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj : klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

59. MENINGOKOKNI MENINGITIS/SEPSA (MENINGITIS EPIDEMICA/SEPSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih simptoma:

- meningealni znaci;
- hemoragijski osip;
- septički šok;
- septički artritis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija bakterije *Neisseria meningitidis* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno ili iz purpurnih lezija kože;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Neisseria meningitidis* u uzorku s mjesta koje je obično sterilno ili iz purpurnih lezija kože;
- detekcija antigena bakterije *Neisseria meningitidis* u cerebrospinalnoj tekućini;
- mikroskopska detekcija gram negativnih diplokoza u cerebrospinalnoj tekućini.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

60. MURINI TIFUS, MURINI PJEGAVAC (TYPHUS MURINUS)

Klinički kriteriji

Bolest slična pjegavcu, s temperaturom, osipom i sl. no bitno blaža, uzrokovana s *Rickettsia typhi* nastala izlaganjem komenzalnim glodavcima prvenstveno štakorima u kućnom okolišu kontaminiranim izmetom štakorskih buha ili izravnom infestacijom pacijenta tim buhama.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- detekcija IgM i IgG protutijela na *R. typhi*
- dinamika titra protutijela u parnim uzorcima seruma (IFA)

Epidemiološki kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- izloženost komenzalnim glodavcima
- izloženost štakorskim buhama

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim i laboratorijskim kriterijima.

61. NOSILAC HBsAg

Klinički opis

Osoba kronično inficirana virusom hepatitisa B bez subjektivnih tegoba ili kliničkih simptoma kod koje je po prvi puta laboratorijski utvrđen HBsAg.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

pozitivan test na hepatitis B antigen (HBsAg) u serumu pomoću ELISA testa, moguće uz pozitivne i neke druge markere (protutijela na HbC, Hbe antigene) koji govore o perzistirajućoj infekciji

Pozitivan nalaz pretrage PCR testom

Pozitivan RIBA (imunoblot) test

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: NP

Vjerojatan slučaj: novootkriven pacijent koji odgovara gornjoj kliničkoj definiciji (tj. bez kliničkih znakova) s pozitivnim ELISA testom na HBsAg

Potvrđen slučaj: novootkriven pacijent koji odgovara gornjoj kliničkoj definiciji (tj. bez kliničkih znakova) s pozitivnim ELISA testom na HBsAg i potvrdom tog nalaza pomoću imunoblot pretrage

62. NOSILAC HCV PROTUTIJELA

Klinički opis

Osoba bez subjektivnih tegoba ili kliničkih simptoma žutice, kod koje je po prvi puta laboratorijski utvrđeno prisustvo protutijela na virus hepatitisa C.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

pozitivan ELISA test na protutijela na virus C hepatitisa
nalaz nukleinske kiseline HCV-a u kliničkim uzorcima

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: NP

Vjerojatan slučaj: NP

Potvrđen slučaj: novootkriven klinički kompatibilan slučaj s laboratorijski utvrđenim prisustvom HCV protutijela u krvi

63. NOSILAC HIV PROTUTIJELA (HIV INFEKCIJA)

Klinički kriteriji

Nije primjenjivo (N. P.)

Laboratorijski kriteriji

- odrasle osobe, adolescenti i djeca dobi ≥ 18 mjeseci

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivan rezultat testa probira za antitijela na HIV ili kombiniranog testa probira (test na antitijela na HIV i na antigen HIV-a p24) potvrđen specifičnijim testom na antitijela (npr. testom Western blot);
- pozitivan rezultat dva EIA testa na antitijela potvrđen pozitivnim rezultatom dodatnog EIA testa;
- pozitivni rezultati dobiveni na dva različita uzorka najmanje jednim od sljedeća tri postupka:
 - detekcija nukleinske kiseline HIV-a (HIV-RNA, HIV-DNA);
 - dokaz HIV-a testom na antigen HIV-a p24, uključujući test neutralizacije;
 - izolacija HIV-a.

- djeca dobi < 18 mjeseci

Pozitivni rezultati dobiveni na dva različita uzorka (isključujući krv iz pupčane vrpce) najmanje jednim od sljedeća tri postupka:

- izolacija HIV-a;
- detekcija nukleinske kiseline HIV-a (HIV-RNA, HIV-DNA);
- dokaz HIV-a testom na antigen HIV-a p24, uključujući test neutralizacije, kod djeteta dobi ≥ 1 mjesec.

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
 - B. Vjerojatan slučaj N.P.
 - C. Potvrđen slučaj
- Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za infekciju HIV-om.

64. ORNITOZA, PSITAKOZA (ORNITHOSIS, PSITTACOSIS)

Klinički kriteriji

Bolest izazvana s *Chlamydophila psittaci*, obilježena povišenom tjelesnom temperaturom, glavoboljom, fotofobijom, respiratornim simptomima i mijalgijom, kod osoba izloženih pticama, posebno papigama.

Laboratorijski kriteriji

Dinamika titra protutijela na *Chlamydophila psittaci* u parnim serumima bolesnika.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka inhalacijom uzročnika (isušeni izmet, sekret i prašina iz perja zaraženih ptica)
- prijenos s čovjeka na čovjeka tijekom akutne faze bolesti s paroksizmalnim kašljem.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

65. OSPICE (MORBILLI)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu i

- makulo-papulozni osip

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- kašalj;
- koriza;
- konjunktivitis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa ospica iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa ospica u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na virus ospica u serumu ili slini karakterističan za akutnu infekciju;
- identifikacija antigena virusa ospica testom DFA u kliničkom uzorku, pri čemu se koriste monoklonalna antitijela specifična za virus ospica.

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja. Ako je osoba nedavno cijepljena ispitati na divlji virus.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

66. PAPATAČI GROZNICA (FEBRIS PAPPATACI)

Klinički kriteriji

Bolest obilježena naglim početkom s povišenom temperaturom, često višom od 39°C, glavoboljom, injiciranim sklerama, bolovima retrobulbarno, artralgijama, općom slabošću i mučninom nakon izlaganja ubodima papatača (nevida, flebotoma), a uzrokovana

Phlebovirusima. Razmjerno jako izraženi simptomi prolaze i bez liječenja.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- nalaz specifičnih IgM i IgG protutijela u serumu (IFA) na antigene određenih Phlebovirusa
- dinamika titra protutijela u parnim serumima (IFA).

Epidemiološki kriteriji

Barem jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze

- boravak u priobalju tijekom ljetnih mjeseci
- prijenos ubodom vektora flebotoma (papatači, nevidi, *Phlebotomus papatasi*).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

67. PJEGAVAC (TYPHUS EXANTHEMATICUS)

Klinički kriteriji

Opća teška bolest uzrokovana s *Rickettsia prowazekii* karakterizirana visokom postojanom tjelesnom temperaturom, malaksalošću, osipom, smetnjama osjeta i svijesti (tifožno stanje) s visokom smrtnošću bez liječenja.

Laboratorijski kriteriji

Signifikantna dinamika titra protutijela na *R. Prowazekii*.

Napomena: Naglašena je pojava križnih reakcija na druge riketcije.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos vektorom ušima tijela (*Pediculus humanus var. corporis*) koje su često prisutne na bolesniku i njegovoj okolini.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj : klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijema

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem uz infestaciju prtenom uši.

68. POVRATNA GROZNICA (FEBRIS RECURRENS)

Klinički kriteriji

Akutna febrilna bolest uzrokovana s *Borrelia recurrentis*. Obilježena je recidivirajućim febrilnim atakama koje traju nekoliko tjedana.

Laboratorijski kriteriji

Mikroskopski pozitivan nalaz *Borrelia* u krvnom razmazu bojanom po Giemsi ili Wrightu

Epidemiološki kriteriji

Barem jedan od sljedeće dvije epidemiološke veze

- prijenos vektorom krpeljom (rod *Ornithodoros*)
- infestacija tijela prtenom uši (*Pediculus humanus var. corporis*)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem, osobito kod osobe koja je boravila u endemskom području

Potvrđen slučaj : klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

69. Q GROZNICA (FEBRIS Q)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća tri simptoma:

- visoka temperatura;

- upala pluća;
- hepatitis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Coxiella burnetii* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Coxiella burnetii* u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Coxiella burnetii* (IgG ili IgM faze II).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

70. RICKETTSIOSIS – OSTALE

(isključuju se etiološki potvrđene riketioze koje se prijavljuju kao zasebni entiteti – mediteranska pjegava groznica, murini tifus, pjegavac i Brill-Zinsserova bolest)

Klinički kriteriji

Sistemska febrilna bolest uzrokovana riketiozama koje nisu *Rickettsia conorii*, *Rickettsia typhi* i *Rickettsia prowazekii*. Karakteristični simptomi su iznenadna vrućica s jakim glavoboljom, malaksalost i osip karakterističan za pojedinog uzročnika.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski nalazi koji potvrđuju infekciju riketijom koja nije *R. conorii*, *R. typhi* i *R. prowazekii*.

Epidemiološki kriteriji

Izloženost vektorima koji prenose riketije

ILI

Boravak u endemskom području

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj : klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

71. SALMONELOZA (SALMONELLOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

- proljev;
- visoka temperatura;
- bol u abdomenu;
- povraćanje.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije roda *Salmonella* (osim *Salmonella Typhi* ili *Salmonella Paratyphi*) iz kliničkog uzorka;

- detekcija nukleinske kiseline bakterije roda *Salmonella* (osim *Salmonella Typhi* ili *Salmonella Paratyphi*) u kliničkom uzorku.

Napomena: Testiranje osjetljivosti na antimikrobna sredstva za bakteriju *Salmonella enterica* trebalo bi provesti na reprezentativnom podskupu izolata.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

Antimikrobna rezistencija

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako su navedeni u protokolu EU-a za usklađeno praćenje antimikrobne rezistencije u ljudskim izolatima bakterija vrsta *Salmonella* i *Campylobacter*¹.

72. SARS (TEŠKI AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s visokom temperaturom ili s visokom temperaturom u anamnezi I

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- kašalj;
- napor pri disanju;
- otežano disanje.

I

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- radiološki dokaz upale pluća;
- radiološki dokaz akutnog respiratornog distres sindroma;
- obdukcijski nalaz upale pluća;
- obdukcijski nalaz akutnog respiratornog distres sindroma. I

Nema druge moguće dijagnoze koja bi mogla u potpunosti objasniti bolest.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

¹ Protokoli EU-a, uključujući buduća ažuriranja, dostupni su na *web*-mjestu ECDC-a: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/eu-protocol-harmonised-monitoring-antimicrobial-resistance-human-salmonella-and-0>.

- izolacija virusa u kulturi stanica iz bilo kojeg kliničkog uzorka i identifikacija virusa SARS-CoV primjenom metode kao što je RT-PCR;
- detekcija nukleinske kiseline virusa SARS-CoV u najmanje jednom od sljedeća tri slučaja:
 - najmanje dva različita klinička uzorka (npr. bris nazofarinksa i stolica);
 - isti klinički uzorak prikupljen u dva ili više navrata tijekom trajanja bolesti (npr. sekvencijski nazofaringealni aspirati);
 - dva različita testa ili ponovljeni RT-PCR koristeći novi RNA ekstrakt iz originalnog kliničkog uzorka prilikom svakog testiranja;
- odgovor specifičnih antitijela na virus SARS-CoV utvrđen na jedan od sljedeća dva načina:
 - serokonverzija utvrđena testom ELISA ili IFA u akutnom i rekonvalescentnom serumu, testiranima istodobno (parni serum);
 - četverostruki ili veći porast titra antitijela u akutnom i rekonvalescentnom serumu, testiranima istodobno (parni serum).

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- jedan pozitivan test antitijela na virus SARS-CoV;
- pozitivan rezultat PCR-a za SARS-CoV u jednom kliničkom uzorku i jednom testu.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća tri simptoma:
 - zaposlena na radnom mjestu povezanom s povećanim rizikom od izloženosti virusu SARS-CoV (npr. zaposlenici laboratorija koji rade sa živim virusom SARS-CoV i virusima koji su slični virusu SARS-CoV ili koji pohranjuju kliničke uzorke inficirane virusom SARS-CoV; osobe koje su u kontaktu s divljim ili drugim životinjama za koje se smatra da su rezervoari virusa SARS-CoV, s njihovim ekskretima ili sekretima itd.);
 - bliski kontakt¹ s osobom/osobama kojima je SARS potvrđen ili su u fazi pretraga na SARS;
 - putovanje ili prebivanje na području zahvaćenom epidemijom SARS-a;
- dva ili više zdravstvenih djelatnika² iz iste jedinice zdravstvene skrbi s klinički dokazanim SARS-om, kod kojih je do bolesti došlo u istom desetodnevnom razdoblju;
- tri ili više osoba (zdravstveni djelatnici i/ili pacijenti i/ili posjetitelji) s klinički dokazanim SARS-om, kod kojih je do bolesti došlo u istom desetodnevnom razdoblju i koji su epidemiološki povezani s istom zdravstvenom ustanovom.

Klasifikacija slučaja za razdoblje između epidemija

Primjenjuje se i tijekom epidemije u nezahvaćenim zemljama ili područjima

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije, ima epidemiološku vezu i ispunjava laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

C. Nacionalno potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u nacionalnom referentnom laboratoriju

D. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u referentnom laboratoriju Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a

Klasifikacija slučaja tijekom epidemije

Primjenjuje se tijekom epidemije u zemlji/na području gdje je tijekom epidemije barem jedna osoba laboratorijski potvrđena od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a

¹ Bliskim kontaktom smatra se osoba koja se brinula o pacijentu zaraženom SARS-om, živjela s njime ili je bila u izravnom kontaktu s njegovim izlučevinama dišnog sustava, tjelesnim tekućinama i/ili ekskretima (npr. stolica).

² U ovom kontekstu pojam „zdravstveni djelatnik“ obuhvaća sve osobe zaposlene u bolnici. Definicija jedinice zdravstvene skrbi u kojoj je došlo do pojave klastera ovisi o lokalnoj situaciji. Veličina jedinice može varirati od cijelog objekta za zdravstvenu skrb do jednog odjela ili pododjela velike tercijarne bolnice.

A. Mogući slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu s nacionalno potvrđenim slučajem ili potvrđenim slučajem

C. Nacionalno potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u nacionalnom referentnom laboratoriju

D. Potvrđen slučaj

Jedan od sljedeća tri slučaja:

- svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u referentnom laboratoriju Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a;
- svaki nacionalno potvrđen slučaj s utvrđenom epidemiološkom vezom s lancem prijenosa, ako je barem jedan slučaj neovisno verificiran od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a;
- svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj, s utvrđenom epidemiološkom vezom s lancem prijenosa, ako je barem jedan slučaj neovisno verificiran od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a.

73. SIFILIS (SYPHILIS)

Klinički kriteriji

Primarni sifilis

Svaka osoba s jednim ili više čankira (čireva), najčešće bezbolnih, na genitalnom, perinealnom ili analnom području, na sluznici usta ili ždrijela ili drugdje izvan genitalnog područja

Sekundarni sifilis

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih pet simptoma:

- difuzni makulo-papulozni osip koji često zahvaća dlanove i stopala;
- generalizirana limfadenopatija;
- condyloma lata (široki, plosnati kondilomi);
- enantem;
- difuzna alopecija.

Rani latentni sifilis (< 1 godine)

Bez simptoma i prisutnost simptoma kompatibilnih sa simptomima ranog stadija sifilisa zabilježena u anamnezi u zadnjih 12 mjeseci.

Okularne i neurološke manifestacije mogu se pojaviti u svakoj fazi sifilisa.

Za slučajeve kasnog latentnog sifilisa (> 1 godine) ne provodi se nadzor EU-a/EEA-e.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih kriterija:

- dokaz bakterije *Treponema pallidum* u eksudatima lezija ili tkivima s pomoću mikroskopskog pregleda u tamnom polju;
- dokaz bakterije *Treponema pallidum* u eksudatima lezija ili tkivima testom DFA;
- dokaz bakterije *Treponema* u eksudatima lezija ili tkivima tehnikom amplifikacije nukleinske kiseline (NAAT);
- detekcija antitijela na bakteriju *Treponema pallidum* testovima probira (TPHA, TPPA ili EIA) I dodatna detekcija antitijela TP-IgM (npr. testovima IgM-ELISA ili imunoblot ili 19S-IgMFTA- abs) ILI antitijela ne-TP (npr. RPR, VDRL).

Epidemiološki kriteriji

Primarni/sekundarni sifilis

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt)

Rani latentni sifilis

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt) u zadnjih 12 mjeseci

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

74. SINDROM STEČENOG NEDOSTATKA IMUNITETA (AIDS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je zabilježeno bilo koje od kliničkih stanja opisanih u europskoj definiciji slučaja AIDS-a za:

- odrasle osobe i adolescente dobi ≥ 15 godina;
- djecu dobi < 15 godina.

Laboratorijski kriteriji

- odrasle osobe, adolescenti i djeca dobi ≥ 18 mjeseci

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivan rezultat testa probira za antitijela na HIV ili kombiniranog testa probira (test na antitijela na HIV i na antigen HIV-a p24) potvrđen specifičnijim testom na antitijela (npr. testom Western blot);
- pozitivan rezultat dva EIA testa na antitijela potvrđen pozitivnim rezultatom dodatnog EIA testa;
- pozitivni rezultati dobiveni na dva različita uzorka najmanje jednim od sljedeća tri postupka:
 - detekcija nukleinske kiseline HIV-a (HIV-RNA, HIV-DNA);
 - dokaz HIV-a testom na antigen HIV-a p24, uključujući test neutralizacije;
 - izolacija HIV-a.

- djeca dobi < 18 mjeseci

Pozitivni rezultati dobiveni na dva različita uzorka (isključujući krv iz pupčane vrpce) najmanje jednim od sljedeća tri postupka:

- izolacija HIV-a;
- detekcija nukleinske kiseline HIV-a (HIV-RNA, HIV-DNA);
- dokaz HIV-a testom na antigen HIV-a p24, uključujući test neutralizacije, kod djeteta dobi ≥ 1 mjesec.

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj N.P.
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za AIDS i laboratorijske kriterije za infekciju HIV-om.

75. STREPTOKOKNA UPALA GRILA (ANGINA STREPTOCOCCICA)

Klinički kriteriji

Gnojna, lakunarna (gnojni bijeli čepovi u udubinama) upala mandula (tonzila) praćena grloboljom, otežanim gutanjem i često povišenom tjelesnom temperaturom, kod djece često i uz povraćanje. Ako se ispravno ne liječi moguće su komplikacije kao što su akutni glomerulonefritis, reumatska groznica i dr.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz beta hemolitičkog streptokoka u uzorku brisa ždrijela

- brzi test za dokaz streptokoknog antigena.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka (direktni i indirektni kontakt)
- ingestija kontaminirane hrane može uzrokovati epidemije.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

76. SVRAB (SCABIES)

Klinički kriteriji

Infestacija parazitima *Sarcoptes scabiei* karakterizirana ekzorijacijama na karakterističnim mjestima (prostor među prstima, podlaktice, abdomen i prsa) koje intenzivno svrbe, osobito noću. Bolest može varirati od blagih oblika s pokojom lezijom na karakterističnim mjestima do teških generaliziranih oblika s hiperkeratotičnim ljuštenjem kože (kod imunokompromitiranih osoba).

Laboratorijski kriteriji

Dokaz *Sarcoptes scabiei*, njihova fecesa ili jajašaca mikroskopskom pretragom uzoraka površinskog sloja kože dobivenih struganjem lezija.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktno, duljim bliskim kontaktom te indirektno, preko posteljine i odjeće).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : klinički kompatibilan slučaj.

Vjerojatan slučaj : klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem.

Potvrđen slučaj: svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije ili klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu s laboratorijski potvrđenim slučajem.

77. ŠARLAH, ŠKRLET (SCARLATINA)

Klinički kriteriji

Akutna, visoko febrilna, pretežno dječja bolest s tipičnim sitnim gustim osipom jarkocrvene boje, s karakterističnim ljuštenjem kože u fazi rekonvalescencije. Uzrokovana je beta-hemolitičkim streptokokom skupine A, ponekad praćena gnojnom anginom uzrokovanom istim uzročnikom. Može imati i teže popratne manifestacije kao što su miokarditis, glomerulonefritis ili reumatska groznica.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- dokaz beta hemolitičkog streptokoka u uzorku brisa ždrijela
- dokaz beta hemolitičkog streptokoka skupine A u hemokulturi
- brzi test za dokaz streptokoknog antigena.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktni kapljični ili indirektni kontakt)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem.

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

78. TETANUS

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje su se akutno pojavila najmanje dva od sljedeća tri simptoma:

- bolne kontrakcije mišića, primarno mišića vilice i vrata, koje dovode do spazma lica poznatog kao trismus i risus sardonicus;
- bolne kontrakcije mišića trupa;

- generalizirani spazmi, često položaj opistotonus.

Laboratorijski kriteriji N.P.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i nema druge, vjerojatnije dijagnoze.
- C. Potvrđen slučaj N.P.

79. TOKSOPLAZMOZA (TOXOPLASMOSIS)

(isključuje se kongenitalna toksoplazmoza koja se prijavljuje kao zaseban entitet)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s akutnom bolesti s jednim od sljedeća četiri:

- limfadenopatija
- encefalitis
- korioretinitis
- disfunkcija središnjeg živčanog sustava

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- dokaz organizma *Toxoplasma gondii* u tjelesnim tkivima ili tekućinama
- detekcija nukleinske kiseline organizma *Toxoplasma gondii* u kliničkom uzorku
- odgovor specifičnih antitijela na organizam *Toxoplasma gondii* (IgM, IgG, IgA).

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: N.P.

Potvrđen slučaj: Svaka osoba u dobi > 12 mjeseci koja ispunjava laboratorijske kriterije ili svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

80. TRBUŠNI TIFUS (TYPHUS ABDOMINALIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- pojava trajne visoke temperature
ILI
- najmanje dva od sljedeća četiri simptoma:
 - glavobolja;
 - relativna bradikardija;
 - neproduktivni kašalj;
 - proljev, konstipacija, nelagoda ili bol u abdomenu.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije *Salmonella typhi* ili *paratyphi* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Salmonella typhi* ili *paratyphi* u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

81. TRIHINELOZA (TRICHINELLOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje su prisutna najmanje tri od sljedećih šest simptoma:

- visoka temperatura;
- osjetljivost i bol u mišićima;
- proljev;
- edem lica;
- eozinofilija;
- subkonjunktivne hemoragije, hemoragije pod noktima i hemoragije mrežnice.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz larvi *Trichinella* u uzorku tkiva dobivenom biopsijom mišića;
- odgovor specifičnih antitijela na larve *Trichinella* (test IFA, ELISA ili Western Blot).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- izloženost kontaminiranoj hrani (meso);
- izloženost zajedničkom izvoru.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

82. TROVANJE HRANOM (OSIM SALMONELA) (TOXIINFECTIO ALIMENTARIS)

(isključuju se slučajevi uzrokovani s *Campylobacter*, *Clostridium botulinum*, *Cryptosporidium*, STEC/VTEC *E.coli*, virus hepatitisa A, *Listeria monocytogenes*, *Salmonella* spp., *Shigella* spp. koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Klinička slika obilježena gastričnim simptomima, mučninom i/ili povraćanjem te enteralnim ili enterokolitičnim smetnjama, koji puta uz povišenu tjelesnu temperaturu i opću slabost, a koja se može povezati s konzumacijom hrane.

Laboratorijski kriteriji

Dokaz nekog od ovih uzročnika u stolici ili povraćenom sadržaju: *Bacillus cereus*, *Clostridium perfringens*, *Cyclospora cayetanensis*, *E.coli* koja nije STEC/VTEC, *Staphylococcus aureus*, *Vibrio parahaemolyticus*, *Vibrio vulnificus* i dr.

Epidemiološki kriteriji

Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće (ingestija kontaminirane hrane ili vode).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilni slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem.

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

Napomena: Norovirusom uzrokovano trovanje hranom prijavljuje se ovdje, dok se norovirusna infekcija prenesena kontaktnim putem prijavljuje pod entitetom Virusni gastroenterokolitis.

83. TULAREMIJA (TULAREMIA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Ulceroglandularna tularemija

- kožni ulkus
- |
- regionalna limfadenopatija

Glandularna tularemija

- povećani i bolni limfni čvorovi bez vidljivog ulkusa

Okuloglandularna tularemija

- konjunktivitis I
- regionalna limfadenopatija

Orofaringealna tularemija

cervikalna limfadenopatija

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- stomatitis;
- faringitis;
- tonzilitis.

Intestinalna tularemija

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- bol u abdomenu;
- povraćanje;
- proljev.

Plućna tularemija

- upala pluća

Tifoidna tularemija

Najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- visoka temperatura bez ranih lokalnih znakova i simptoma;
- septikemija.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Francisella tularensis* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Francisella tularensis* u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Francisella tularensis*.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

84. UPALA PLUĆA (PNEUMONIA, BRONCHOPNEUMONIA)

(isključuju se Q groznica, psitakoza, legioneloza i SARS koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest najčešće naglog početka s povišenom tjelesnom temperaturom, kašljem, zaduhom i boli u prsištu pri disanju, koja može imati prepoznatljiv auskultatorni i perkutorni nalaz (muklina, izostanak vezikularnog disanja i dr.), uz mogućnost zahvaćanja pleure s pleuralnim seroznim ili purulentnim izljevom.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- nalaz uzročnika u uzorcima donjih dišnih putova (iskašljaj, endotrahealni aspirat, transtrahealni aspirat, BAL - bronhoalveolarni lavat, PSB - aspiracija četkicom, bronhalni ispirak, aspirat pluća, bioplat pluća: *Streptococcus pneumoniae* (pneumococcus), *Haemophilus influenzae*, *Klebsiella pneumoniae*, *Mycoplasma pneumoniae*, *Staphylococcus aureus*, adenovirus, RSV, virus gripe ili dr.
- nalaz uzročnika u pleuralnom punktatu
- signifikantna dinamika protutijela za neke od mogućih uzročnika
- RTG nalaz kompatibilan s pneumonijom.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu s potvrđenim slučajem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

85. UŠLJIVOST GLAVE/TIJELA (PEDICULOSIS CAPITIS, CORPORIS, PUBIS)

Klinički kriteriji

Infestacija ušima *Pediculus humanus var. capitis*, *P. humanus var. corporis* ili *Phthirus pubis* karakterizirana svrbežom glave ili tijela s ekzorijacijama zbog grebanja (češanja), koje se mogu komplicirati sekundarnim infekcijama i regionalnim limfadenitisom. Uši glave javljaju se pretežno kod djece u predškolskoj i ranoj školskoj dobi, stidne uši (*Phthirus pubis*) javljaju se obično kod odraslih osoba, a uši tijela (prtene uši) u svim dobnim skupinama.

Laboratorijski kriteriji

Nalaz uši ili njihovih jajašaca (gnjida) u vlasištu (*P. humanis capitis*), na odjeći (*P. humanus corporis*) ili u pubičnoj regiji (*Ph. pubis*).

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan kontakt za uši glave i tijela, a direktan ili indirektan za uši tijela).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ili bez epidemiološke veze.

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

86. VELIKE BOGINJE (VARIOLA MAIOR)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- visoka temperatura I

Osip koji karakteriziraju vezikule ili čvrste pustule istog razvojnog stadija i centrifugalne distribucije

- atipični oblici bolesti definirani kao najmanje jedan od sljedeća četiri oblika:
 - hemoragijske lezije;
 - plosnate mekane lezije koje se ne razvijaju u vezikule;
 - variola bez erupcije;
 - blaži oblik.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća dva laboratorijska testa:

- izolacija velikih boginja (virusa varirole) iz kliničkog uzorka, nakon koje slijedi sekvenciranje (samo ovlašteni laboratoriji P4);
- detekcija nukleinske kiseline virusa varirole u kliničkom uzorku, nakon koje slijedi sekvenciranje.

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

- identifikacija čestica virusa ortopoks elektronskom mikroskopijom (EM)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost u laboratoriju (ako postoji mogućnost izloženosti virusu varirole).

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza s potvrđenim slučajem bolesti kod čovjeka s prijenosom s čovjeka na čovjeka;
- ispunjeni laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj.

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Tijekom epidemije: svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

87. VIRUSNE HEMORAGIJSKE GROZNICE (FEBRIS HAEMORRHAGICAE VIROSE) - OSTALE

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- visoka temperatura;
- hemoragijske manifestacije različitih oblika koje mogu dovesti do višestrukog zatajivanja organa.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija specifičnog virusa iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline specifičnog virusa u kliničkom uzorku i genotipizacija.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih kriterija:

- putovanje u zadnjih 21 dan na područje za koje se zna ili vjeruje da je u njemu bilo pojave slučajeva virusne hemoragijske groznice;
- kontakt u zadnjih 21 dan s vjerojatnim ili potvrđenim slučajem virusne hemoragijske groznice (VHF) kod kojeg je bolest nastupila u zadnjih 6 mjeseci.

Klasifikacija slučajeva

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

88. VIRUSNI GASTROENTEROKOLITIS

Klinički kriteriji

Bolest naglog početka obilježena povraćanjem i/ili proljevom, često i povišenom tjelesnom temperaturom, kratkog trajanja s uobičajenim samoozdravljenjem. Često se javlja u manjim ili većim epidemijama, uzrokovana virusima, a prenosi se kontaktom ili grubim aerosolom.

Laboratorijski kriteriji

Detekcija antigena norovirusa, rotavirusa, adenovirusa, astrovirusa ili dr. u povraćenom sadržaju ili stolici oboljele osobe.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj s negativnim pretragama na crijevne patogene bakterije

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj epidemiološki povezan s potvrđenim slučajem

ili

klinički kompatibilan slučaj koji se javio u sklopu grupiranja slično oboljelih, a s negativnim nalazima pretraga na patogene crijevne bakterije

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

Napomena: Norovirusna infekcija prenesena kontaktnim putem prijavljuje se pod entitetom Virusni gastroenterokolitis, dok se trovanje hranom uzrokovano norovirusom prijavljuje kao Trovanje hranom.

89. VIRUSNI HEPATITIS A (HEPATITIS VIROSA A)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s postupnom pojavom simptoma (npr. umor, bol u abdomenu, gubitak apetita, povremene mučnine i povraćanje)

i

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- visoka temperatura;
- žutica;
- povišene razine serumskih aminotransferaza.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- detekcija nukleinske kiseline virusa hepatitisa A u serumu ili stolici;
- odgovor specifičnih antitijela na virus hepatitisa A;
- detekcija antigena virusa hepatitisa A u stolici.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

90. VIRUSNI HEPATITIS B (HEPATITIS VIROSA B)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Pozitivni rezultati najmanje jednog ili više od sljedećih testova ili kombinacije testova:

- IgM antitijela na jezgru virusa hepatitisa B (anti-HBc IgM);
- površinski antigen virusa hepatitisa B (HBsAg);
- antigen e virusa hepatitisa B (HBeAg);
- nukleinska kiselina virusa hepatitisa B (HBV-DNA).

Epidemiološki kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj N.P.
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

91. VIRUSNI HEPATITIS C (HEPATITIS VIROSA C)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- detekcija nukleinske kiseline virusa hepatitisa C (HCV RNA);
- detekcija antigena jezgre virusa hepatitisa C (HCV-core);

- odgovor specifičnih antitijela na virus hepatitisa C (anti-HCV) potvrđen potvrđnim testom na antitijela (npr. imunoblot) u osoba starijih od 18 mjeseci bez dokaza o riješenoj infekciji.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

- A. Moguć slučaj N.P.
- B. Vjerojatan slučaj N.P.
- C. Potvrđen slučaj
Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

92. VIRUSNI HEPATITIS D (HEPATITIS VIROSA D)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru.
HDV infekcija javlja se kao koinfekcija ili superinfekcija s hepatitisom B.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivan nalaz IgM anti-HDV
- pozitivan nalaz ukupnog anti-HDV
- dokazana nukleinska kiselina virusa hepatitisa D (HDV RNK).

Epidemiološki kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.
Vjerojatan slučaj: N.P.
Potvrđen slučaj: svaka osoba koja zadovoljava laboratorijske kriterije.

93. VIRUSNI HEPATITIS E (HEPATITIS VIROSA E)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s postupnom pojavom simptoma (npr. umor, bol u abdomenu, gubitak apetita, povremene mučnine i povraćanje) i najmanje jedanim od sljedeća tri simptoma/znakova:

- visoka temperatura
- žutica
- povišene razine serumskih aminotransferaza.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz IgM i IgG anti-HEV
- dokaz HEV RNA RT-PCR metodom

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- izloženost zajedničkom izvoru
- prijenos sa životinje na čovjeka
- prijenos s čovjeka na čovjeka
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.
Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem
Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

94. VIRUSNI HEPATITIS G (HEPATITIS VIROSA G)

Definicija nije primjenjiva zbog nemogućnosti dijagnosticiranja.

95. VIRUSNI HEPATITIS NEOZNAČENI (HEPATITIS VIROSA NONSPECIFICATA)

(isključuju se etiološki potvrđeni virusni hepatitisi koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s postupnom pojavom simptoma (npr. umor, bol u abdomenu, gubitak apetita, povremene mučnine i povraćanje) i najmanje jedanim od sljedeća tri simptoma/znaka:

- visoka temperatura
- žutica
- povišene razine serumskih aminotransferaza

Laboratorijski kriteriji

Biokemijski nalazi koji potvrđuju hepatitis, a uzročnik nije dokazan.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

Potvrđen slučaj: N.P.

96. VIRUSNI MENINGITIS (MENINGITIS VIROSA)

Klinički kriteriji:

Bolest s povišenom tjelesnom temperaturom (>38°C) i s jednim ili više sljedećih simptoma: kočenje vrata, bol u vratu, teška neobjašnjiva glavobolja, često prisutnost neuroloških meningitičnih znakova (Kernig, Brudzinski) te dva ili više sljedećih simptoma/znakova: fotofobija, povraćanje, mučnina, bol u abdomenu ili kočenje stražnjih mišića natkoljenice.

U djece ispod dvije godine starosti: febrilitet (>38°C) i jedan ili više od sljedećih znakova: ekscitacija, letargija, ispučena prominirajuća fontanela.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Nalaz likvora koji odgovara seroznom meningitisu (normalna razina glukoze u likvoru ili blago povišene vrijednosti proteina (>50 mg/dl), umjereno povišen broj stanica (<500/mm³) uz dominaciju limfocita (>50%).

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Barem jedan od sljedeća četiri kriterija:

- detekcija virusne DNA/RNA PCR metodom
- izolacija specifičnog virusa u staničnoj kulturi
- detekcija specifičnih IgM i IgG protutijela u serumu i likvoru, te nizak IgG aviditet
- dinamika titra protutijela u parnim uzorcima seruma.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktnim i indirektnim kontaktom).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za vjerojatan slučaj ili klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu s potvrđenim slučajem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za potvrdu slučaja.

97. VODENE KOZICE (VARICELLA)

Klinički kriteriji

Febrilna bolest obilježena naglom pojavom difuznog generaliziranog papulovezikuloznog osipa.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća četiri kriterija:

- detekcija IgM i/ili IgG, IgA protutijela na varicella-zoster virus

- dinamika titra protutijela, nizak IgG aviditet
- dokaz virusne DNA PCR metodom
- izolacija virusa iz kliničkog uzorka.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

98. WEST NILE GROZNICA

Klinički kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- svaka osoba koja ima povišenu tjelesnu temperaturu;
- encefalitis;
- meningitis.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski test za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa Zapadnog Nila iz krvi ili cerebrospinalne tekućine;
- detekcija nukleinske kiseline virusa Zapadnog Nila u krvi ili cerebrospinalnoj tekućini;
- odgovor antitijela (IgM) specifičnih za virus Zapadnog Nila u cerebrospinalnoj tekućini;
- visok titar IgM antitijela na virus Zapadnog Nila i detekcija IgG antitijela na virus Zapadnog Nila i potvrda neutralizacijom.

Laboratorijski test za vjerojatan slučaj

Odgovor specifičnih antitijela na virus Zapadnog Nila u serumu

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja protiv flavivirusa.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka (stalni ili kraći boravak na područjima gdje je virus Zapadnog Nila endemičan kod konja ili ptica odnosno izloženost komarcima na tim područjima);
- prijenos s čovjeka na čovjeka (vertikalni prijenos, transfuzija krvi, transplantati).

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza;
- laboratorijski test za vjerojatan slučaj.

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Napomena: Serološke rezultate treba tumačiti prema prethodnoj izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom i prema statusu cijepljenja protiv flavivirusa. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

99. ZARAZNA UPALA MOZGA (ENCEPHALITIS/MENINGOENCEPHALITIS)

Klinički kriteriji

Bolest s karakterističnim znacima oštećenja mozga: poremećajima svijesti, poremećajima ponašanja te motoričkim ispadima, parezama i paralizom, sa ili bez povišene tjelesne temperature koja može biti udružena sa znacima zahvaćanja moždanih ovojnica, glavoboljom, mučninom, povraćanjem, kočenjem vrata, patološkim tetivnim refleksima koji su nastali kao posljedica infekcije.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Biokemijski i citološki nalazi likvora koji upućuju na virusnu ili bakterijsku etiologiju.

Laboratorijski kriterij za potvrdu slučaja

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz uzročnika u likvoru: PCR metodom ili izolacijom
- detekcija specifičnih protutijela u likvoru uz istovremeno određivanje protutijela u serumu.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za vjerojatan slučaj

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za potvrdu slučaja.

100. ZAUŠNJACI (MUMPS, PAROTITIS EPIDEMICA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutno sljedeće:

- visoka temperatura I

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- iznenadno bolno oticanje parotidne žlijezde (jednostrano ili obostrano) ili drugih žlijezda slinovnica bez drugog očitog uzroka;
- orhitis;
- meningitis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija virusa zaušnjaka iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa zaušnjaka;
- odgovor specifičnih antitijela na virus zaušnjaka u serumu ili slini karakterističan za akutnu infekciju.

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

U slučaju nedavnog cijepljenja: svaka osoba kod koje je detektiran divlji soj virusa mumpsa

101. ŽUTA GROZNICA (FEBRIS FLAVA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu i

Najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- žutica;
- generalizirane hemoragije.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

- izolacija virusa žute groznice iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa žute groznice;
- detekcija antigena virusa žute groznice;
- odgovor specifičnih antitijela na virus žute groznice;
- dokaz tipičnih histopatoloških lezija jetre na obdukciji.

Epidemiološki kriteriji

Putovanje u zadnjih tjedan dana na područje za koje se zna ili vjeruje da je u njemu bilo slučajeva žute groznice

Klasifikacija slučaja

A. Moguć slučaj N.P.

B. Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

C. Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

U slučaju nedavnog cijepljenja, svaka osoba kod koje je detektiran divlji soj virusa žute groznice

Napomena: Serološke rezultate treba tumačiti prema prethodnoj izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom i prema statusu cijepljenja protiv flavirusa. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.